

VEGÅRSHEI
KOMMUNE

ØKONOMIPLAN (HANDLINGSPROGRAM) 2024-2027 ÅRSBUDSJETT 2024

KOMMUNESTYRETS VEDTAK PS 23/93 12.12.2023

FORORD

Kommunedirektørens forslag til årsbudsjett 2024 og økonomiplan for 2024-2027 presenteres samlet i dette dokumentet. Forslaget består av en driftsdel og en investeringsdel, og søker å rette fokus mot tiltak og konsekvenser for hele 4-årsperioden.

Dokumentet er delt i to deler slik:

- Hoveddel - kommunedirektørens forslag, samt kapitlene 1-7
- Vedleggsdel – sektorenes kommentarer og uttalelser fra ulike instanser

Formannskapet behandler forslaget til budsjett og økonomiplan den 21. november, og formannskapets innstilling behandles endelig av kommunestyret den 12. desember 2023.

Kommunedirektørens innstilling til vedtak for økonomiplanperioden ligger først i dokumentet.

Vegårshei, november 2023

Ole Petter Skjævestad
Kommunedirektør

INNHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	2
INNHOLDSFORTEGNELSE	3
ÅRSBUDSJETT 2024 OG ØKONOMIPLAN 2024-2027	4
KOMMUNESTYRETS VEDTAK	4
1. KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING	12
1.1 MULIGHETER FOR VEGÅRSHEI FRAMOVER	13
2. UTFORDRINGSBILDET	18
3. SAMMENDRAG OG HOVEDGREP I FORSLAGET	18
3.1 SEKTORENE RAMMER	19
3.2 LØNSKOSTNADER, INKL. SOSIALE KOSTNADER OG FRADRAG FOR REFUSJONER	22
3.3 EIENDOMSSKATT – BOLIG, FRTITDSEIENDOM OG NÆRING	22
3.4 IKKE LOVPÅLAGTE TILSKUDD OG STØTTEORDNINGER	24
3.5 OM ROBEK	25
4. ORGANISERING OG STYRING	27
4.1. POLITISK STRUKTUR	27
4.2. ADMINISTRATIV STRUKTUR	28
4.3. PLAN- OG STYRINGSSYSTEM	29
5. HOVEDMÅL OG SATSNINGSOMRÅDER	31
5.1 HOVEDMÅL OG SATSNINGSOMRÅDER	31
5.2. STYRKER OG SVAKHETER – MULIGHETER OG TRUSLER	33
6. RAMMEBETINGELSER	34
6.1. REGJERINGENS KOMMUNEOPPLEGG	34
6.2 ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT OG ULIKE NØKKELTALL	42
7. INVESTERINGSPROGRAM 2024-2027	44

ÅRSBUDSJETT 2024 OG ØKONOMIPLAN 2024-2027

KOMMUNESTYRETS VEDTAK

Endringer fra kommunedirektørens forslag til kommunestyrets vedtak er forsøkt gjort synlig med rød tekst og innarbeidet i alle tabeller som er relevante.

Opprinnelige forslag og tidligere versjoner finner du på nettsiden [Årsbudsjett og økonomiplaner - Vegårshei kommune \(vegarshei.kommune.no\)](https://vegarshei.kommune.no)

- 1) Kommunestyret vedtar driftsdelen av økonomiplanen 2024-27, og dermed også driftsbudsjettet for 2024, i overensstemmelse med oppstillingen Bevilgningsoversikt drift jf. §5-4 første ledd og §5-4 andre ledd.

Endringer i årsbudsjettet, som innebærer andre rammer mellom budsjettområdene enn det som følger av kommunestyret opprinnelige budsjettvedtak, kan bare godkjennes av kommunestyret. Et unntak gjelder for fordeling av midler fra rammeområdet for Fellesutgifter. Kommunedirektøren har her fullmakt gjennom året til å fordele midler ut på de andre områdene.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta justeringer innenfor de enkelte budsjettområdene.

VEGÅRSHEI KOMMUNE

Oversikt	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rammetilskudd	-106 485 495	-106 698 000	-119 492 000	-126 220 000	-125 133 000	-123 331 000
Inntekts- og formuesskatt	-59 176 588	-55 707 000	-64 734 000	-65 067 000	-62 399 000	-62 876 000
Eiendomsskatt	-5 803 524	-5 842 740	-6 457 149	-6 580 957	-6 945 917	-7 118 990
Andre generelle driftsinntekter	-2 816 185	-11 622 287	-24 858 653	-21 883 283	-12 322 287	-10 962 287
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-174 281 792	-179 870 027	-215 541 802	-219 751 240	-206 800 204	-204 288 277
Sum bevilgninger drift, netto	172 515 255	177 158 255	217 001 508	216 666 773	208 660 871	212 739 135
Avskrivninger	12 703 704	-	0	0	0	0
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	185 218 959	177 158 255	217 001 508	216 666 773	208 660 871	212 739 135
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	10 937 167	-2 711 772	1 459 706	-3 084 467	1 860 667	8 450 858
Renteinntekter	-4 151 139	-2 994 572	-2 994 572	-2 994 572	-2 994 572	-2 994 572
Utbytter	-6 107 263	-12 271 500	-9 207 500	-9 207 500	-4 671 500	-4 671 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	-	0	0	0	0
Renteutgifter	7 911 801	9 325 066	11 899 480	11 324 591	10 903 713	10 718 162
Avdrag på lån	11 337 538	8 283 303	9 034 179	9 230 237	9 362 116	8 932 116
NETTO FINANSUTGIFTER	8 990 937	2 342 297	8 731 587	8 352 756	12 599 757	11 984 206
Motpost avskrivninger	-12 703 704	-	0	0	0	0
NETTO DRIFTSRESULTAT	7 224 400	-369 475	10 191 293	5 268 289	14 460 424	20 435 064
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	-	0			
Overføring til investering	0	-	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	729 042	313 200	313 200	313 200	313 200	313 200
Bruk av bundne driftsfond	-3 272 688	-187 504	-109 198	-109 198	-109 198	-109 198
Avsetninger til disposisjonsfond	0	243 779	71 514	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-263 200	-	-10 466 809	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	-	0	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-2 806 846	369 475	-10 191 293	204 002	204 002	204 002
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	4 417 554	-	0	5 472 291	14 664 426	20 639 066

Bevilgning til budsjettområdene drift jf § 5-4 andre ledd

Bevilgninger til budsjettområdene drift jf. § 5-4.2	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
10 Kommunedirektør og stab						
Driftsinntekter	- 2 721 261	- 180 108	- 348 508	- 268 208	- 268 208	- 268 208
Driftsutgifter	12 319 791	9 362 039	8 849 171	9 907 169	9 907 169	9 907 169
Netto	9 598 530	9 181 931	8 500 663	9 638 961	9 638 961	9 638 961
12 IKT-kostnader						
Driftsinntekter	- 90 053	- 45 000	- 70 000	- 70 000	- 70 000	- 70 000
Driftsutgifter	3 589 399	3 945 002	5 370 002	5 370 002	5 370 002	5 370 002
Netto	3 499 346	3 900 002	5 300 002	5 300 002	5 300 002	5 300 002
14 Tilskuddsordninger						
Driftsinntekter	- 467 614	- 21 290	- 466 090	- 466 090	- 466 090	- 466 090
Driftsutgifter	15 747 704	15 353 482	18 818 656	18 671 161	18 225 504	18 281 749
Netto	15 280 090	15 332 192	18 352 566	18 205 071	17 759 414	17 815 659
16 Fellesutgifter til fordeling						
Driftsinntekter	- 15 269	- 225 000	- 138 750	- 138 750	- 138 750	- 138 750
Driftsutgifter	4 447 841	279 086	3 898 422	3 945 799	3 973 052	3 953 740
Netto	4 432 572	504 086	3 759 672	3 807 049	3 834 302	3 814 990
20 Enhet oppvekst						
Driftsinntekter	- 7 614 562	- 5 785 916	- 5 879 330	- 5 666 830	- 5 591 830	- 5 591 830
Driftsutgifter	54 141 761	53 531 085	62 938 355	63 351 037	58 630 157	58 699 341
Netto	46 527 199	47 745 169	57 059 025	57 684 207	53 038 327	53 107 511
42 Barnevern						
Driftsinntekter	-	-	-	-	-	-
Driftsutgifter	7 628 684	7 061 200	8 025 493	8 025 493	8 025 493	8 025 493
Netto	7 628 684	7 061 200	8 025 493	8 025 493	8 025 493	8 025 493
50 Enhet helse og mestring						
Driftsinntekter	- 10 947 766	- 12 205 728	- 17 205 163	- 17 205 163	- 17 205 163	- 12 635 163
Driftsutgifter	89 458 352	93 842 414	115 984 829	117 677 551	116 844 568	116 844 568
Netto	78 510 586	81 636 686	98 779 666	100 472 388	99 639 405	104 209 405
60 Enhet samfunn og infrastruktur						
Driftsinntekter	- 16 128 915	- 17 431 106	- 24 641 031	- 25 888 350	- 27 996 985	- 28 594 838
Driftsutgifter	33 705 741	31 589 790	39 814 429	37 370 929	37 370 929	37 370 929
Netto	17 576 826	14 158 684	15 173 398	11 482 579	9 373 944	8 776 091
70 Politisk aktivitet og valg						
Driftsinntekter	- 15 295	- 24 678	- 18 311	- 18 311	- 18 311	- 18 311
Driftsutgifter	1 534 035	1 889 155	1 889 334	1 889 334	1 889 334	1 889 334
Netto	1 518 740	1 864 477	1 871 023	1 871 023	1 871 023	1 871 023
90 Frie disponible inntekter, finans og avsetninger						
Driftsinntekter	- 12 531 368	- 3 443 000	- 45 000	- 45 000	- 45 000	- 45 000
Driftsutgifter	474 050	225 000	225 000	225 000	225 000	225 000
Netto	- 12 057 318	- 3 218 000	180 000	180 000	180 000	180 000
SUM TOTAL §5-4.2 TILSVARER SUM BEVILGNINGER						
DRIFT, NETTO	172 515 255	177 158 255	217 001 508	216 666 773	208 660 871	212 739 135

- 2) Kommunestyret vedtar investeringsdelen av økonomiplanen 2024-27, og dermed også investeringsbudsjettet for 2024, i overensstemmelse med oppstillingen Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5 første ledd i kapittel 7 i dette dokumentet.

Kommunestyret vedtar at ikke-avsluttende investeringsprosjekter (ubrukte investeringsmidler) ved årsskiftet 2023/24 videreføres til 2024.

Kommunestyret vedtar låneopptak til nye investeringer i 2024 på **1 283 592** kr, og med 10 års nedbetalingstid uten noen avdragsfri periode.

Kommunedirektøren får fullmakt til å ta opp ett eller flere lån innenfor lånerammen til nyinvesteringer for 2024, herunder avgjøre rentevilkårene.

Kommunestyret vedtar å ta opp for inntil 15.000.000 kr i startlån i 2024 med løpetid på 25 år.

- 3) Kommunestyret vedtar at skatt på inntekt og formue for forskuddspliktige skattytere skrives ut på grunnlag av lovens maksimum for inntektsåret 2024.

- 4) Kommunestyret vedtar at det også for 2024 skal skrives ut eiendomsskatt i medhold av § 3, g. i Lov om eiendomsskatt til kommunane; nemlig faste eiendomar i heile kommunen, unnateke næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum. For utskrivning av skatt på boligeiendommer benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor det foreligger, mens det benyttes kommunal takst for utskrivning av eiendomsskatt på fritidseiendommer og andre eiendommer der Skatteetatens formuesgrunnlag ikke foreligger.

Den generelle skattesatsen settes til 7 ‰, mens skattesats på 4 ‰ gjelder for bolig- og fritidseiendommer. Bunnfradraget er uendret, dvs, 0 kr.

Eiendomsskatten for 2024 skal skrives ut sammen med kommunale avgifter over 6 terminer.

Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter. Vedtektene er lagt ut på kommunens hjemmeside.

- 5) Avgifts- og egenbetalingssatser (renovasjon- og slamgebyr, gebyrer for plan, byggesak, oppmåling, mv., gebyrer for vann, avløp og feiing) for 2024 vedtas slik som framgår av kapittel 3 i vedlegg til kommunedirektørens budsjettdokument.
- 6) Foreldrebetalingssats for barnehagene justeres i tråd med maksimalsatser gitt av Stortinget i statsbudsjettet. Pris per måned:
- Oppholdsbetaling ved 100 % barnehageplass kr. 3000,- fra og med 1.1.24 til 1.8.24. 1.8.24 justeres oppholdsbetaling til kr. 1500,- per måned.
 - Kjøp av enkeltdager kr. 300,-
 - Kostpenger kr. 300,-
 - Søskenmoderasjon for barn nummer 2 er 30 %.
 - Søskenmoderasjon for barn nummer 3: gratis barnehageplass.
 - Redusert foreldrebetaling – skal innvilges dersom foreldrebetaling overstiger 6 % av husholdningens samlede inntekt
 - Gratis kjernetid – skal innvilges dersom husholdningens samlede inntekt er lavere enn inntektsgrense fastsatt av Stortinget

Vist i tabell:

Oppholdstid/uke fra og med 1.8.24	Pris per måned	Kost per måned
100% plass	kr. 1 500,- (fra 1.8.24)	kr. 300,-
Kjøp av enkeltdager	kr. 300,-	

- 7) Foreldrebetalingssatsene for SFO-opphold ble justert i reviderte vedtekter behandlet i kommunestyre, PS 23/94 - 12.12.23. Pris per måned:
- Gratis kjernetid for elever på 1.og 2. trinn
 - Full plass over 12 t./u 1.og 2 trinn kr. 700,-
 - Redusert plass inntil 12 t./u 3.og 4. trinn kr. 1900,-
 - Full plass over 12 t/u 3.og 4. trinn kr. 2700,-
 - Kjøp av enkeltdager kr. 270,-
 - Kost kr. 200,-

- Søskenmoderasjon for barn nummer 2 er 25%.
- Søskenmoderasjon for barn nummer 3 og flere er 40%.
- Redusert foreldrebetaling – skal innvilges dersom foreldrebetaling overstiger 6 % av husholdningens samlede inntekt.

Vist i tabell:

Oppholdstid/uke	Pris per måned	Kost per måned
Gratis kjernetid inntil 12t/uka for 1. og 2. trinn	kr. 0,-	kr. 200,-
Full plass over, 12. timer 1. og 2. trinn	kr. 700,-	kr. 200,-
Redusert plass, inntil 12 t/u - 3. og 4. trinn	kr. 1 900,-	kr. 200,-
Full plass over 12 t/u – 3. og 4. trinn	kr. 2 700,-	kr. 200,-
Kjøp av enkeltdager	kr. 270,-	
Friplass 5. – 7. trinn		
Alle betaler for 11 mnd. Da er feriene inkludert (ikke juli)		

- 8) Elevkontingentene for undervisning ved den interkommunale kulturskolen er uendret bortsett fra følgende justeringer:
Deltakelse på 3 kurs på dans reduksjon fra kr. 3200,- til kr. 3120,-
Deltakelse på 4 kurs på dans, økning fra kr. 3800,- til kr 3840,-
- 9) Vederlag for korttidsopphold i institusjon økning fra kr. 185,- til kr. 193,- pr. døgn. (med forbehold om vedtak i statsbudsjettet)
- 10) Vederlag for dag/nattopphold økning fra kr. 105 til kr. 110,-. (med forbehold om vedtak i statsbudsjett)
- 11) For hjemmehjelp og ambulerende vaktmester kreves betaling etter inntektsgradert timesats etter oppsatt skjema.
- 12) Satsene for kjøp av måltider:
Matombringning til hjemmene pr middag økes fra kr. 86,- til kr. 89,-

Alternativ 1 – ingen økning

- Frokost, lunch, middag og kvelds til sammen: kr. 5772,-
 - Dagspris kr. 192,-

Alternativ 2 – ingen økning

- Frokost, lunch og middag til sammen: kr. 4586,-
 - Dagspris kr. 153,-

Alternativ 3 – ingen økning

- Lunsj og middag: kr. 3401,-
- Dagspris kr. 112,-

Alternativ 4 – ingen økning

- Middag: kr. 2434,-
- Dagspris kr. 81,-

Utenom disse 4 «matpakkene» kan man kjøpe enkelt måltider:

Enkelt tørrmat = kr. 40,- ingen økning
Enkel lunsj = kr. 33,- ingen økning
Enkelt middag = kr. 81,- ingen økning

- 13) Prisen for leie av trygghetsalarm er kr. 400,- pr. måned.
- 14) Egenandel for dagsenter økes fra kr. 156,- til kr. 162,- pr dag
- 15) Betalingssats for hjemmehjelp under 2G følger statens satser på 220,- pr måned (med forbehold om vedtak i statsbudsjettet)
Betalingssats for hjemmehjelp mellom 2 og 3 G økes fra kr. 185,- til kr. 192,- pr. time.
Betalingssats for hjemmehjelp mellom 3 og 4 G økes fra kr. 234,- til kr. 243,- pr. time.
Betalingssats for hjemmehjelp mellom 4 og 5 G økes fra kr. 255,- til kr. 265,- pr. time.
Betalingssats for hjemmehjelp over 5 G økes fra kr. 283,- til kr. 294,- pr. time.
- 16) Trygghetshybler ukespris økes fra kr. 2548,- (fra kr. 364,- til kr 371,- per døgn) til kr 2597,-
Inneholder:
Husleie
Alle måltider (frokost, lunsj, middag og kvelds)
Sengetøy og håndklær og såpe/toalettpapir
Utvask etter endt opphold
Tillegg:
Evt. vask av privat tøy økes fra kr. 50,- til kr 52,- per vask
- 17) Vask av tøy:
Vask av dyner økes fra kr. 130,- til kr. 135,-
Vaska av privat tøy: økes fra kr. 50,- til kr. 52,-
- 18) Festeavgiften for graver på kirkegårdene i Vegårshei I, II og III og Espeland kirkegård, holdes uendret på kr. 400 per år. Graver festes for 10 år av gangen.
- 19) Gebyr for søknad om skjenking til enkeltanledning holdes uendret på kr. 300,-
- 20) Kommunedirektøren bes fortsette å vurdere interkommunale samarbeidsløsninger der dette er hensiktsmessig **og lønnsomt**.
- 21) Prisen for kommunale boligtomter reguleres 01.01 hvert år i økonomiplanperioden med basis i KPI-utviklingen for foregående år. Prisen reguleres opp til nærmeste hele 1000.
- 22) Kommunedirektøren gis fullmakt til å selge inntil to kommunale boliger i 2024.
- 23) Kommunedirektøren gis fullmakt til å selge alle ledige tomter i kommunale boligfelt boliger i 2024.

Endringer fra kommunedirektørens forslag til kommunestyrets vedtak er forsøkt gjort synlig med rød tekst og innarbeidet i alle tabeller som er relevante.

Opprinnelige forslag og tidligere versjoner finner du på nettsiden [Årsbudsjett og økonomiplaner - Vegårshei kommune \(vegarshei.kommune.no\)](https://vegarshei.kommune.no)

Kommunestyrets vedtak:

Kommunestyret ser det som uforsvarlig og uhensiktsmessig å vedta budsjett for 2024 med merforbruk, i og med at en uansett innen 30.06. plikter å levere et årsbudsjett i balanse. Det har ikke vært mulig å finne forsvarlig økonomisk balanse for årene 2025 – 2027. Kommunedirektøren bes derfor om å presentere plan for ROBEK-prosess som egen vedtakssak i formannskapet 30.01. Formannskapet avgjør om det er behov for behandling av planen i kommunestyret.

Kommunestyret vedtar med det som utgangspunkt kommunedirektørens forslag til budsjett, men med følgende endringer og presiseringer:

1. Det innføres ikke eiendomsskatt på næring og kommunestyret vedtar alternativet med kontorjustering fra 2026. Økningen til høy sats for arbeidsgiveravgift samt økningen i kommunale avgifter tilsier at ytterligere økonomisk belastning i en kommune med relativt sett få arbeidsplasser ikke oppleves forsvarlig.
2. Stillingsøkninger fra 2023 til 2024 på 0,94 årsverk i Oppvekst og 1,1 årsverk i Helse og mestring tas ut av budsjettforslaget. Budsjett og økonomiplan justeres tilsvarende;
 - Budsjett 2024 for Oppvekst reduseres med kr. 704.568
 - Budsjett 2024 for Helse og Mestring reduseres med kr. 969.968
3. Stilling som HR-rådgiver holdes vakant ut 2024. 2024-budsjettet reduseres med kr. 961.665
4. Det legges inn et uspesifisert kutt på Helse og Mestring på kr. 722.754
5. Budsjett for Kontrollutvalget reduseres årlig med kr. 12.000 for hele perioden, jfr. mindretallsforslag i utvalget 21.09. 2023
6. Det legges inn inntekter av tomtesalg med 1 mill. årlig i perioden 2024 – 2027 og anslag på reduserte finanskostnader i driftsbudsjettet.
7. Det vedtas ekstra hogst i kommuneskogen som gir budsjett for 2024 en netto styrking på 500.000
8. Det legges inn økning i skatt og rammetilskudd på kr. 2 mill. årlig for hele perioden.
9. Tilskudd til «Skogbrukets Hus» legges inn i driftsbudsjettet med kr. 500.000 i h.h.v. 2024 og 2025. Utbetaling forutsetter egen sak til politisk behandling der kommunestyret tar endelig stilling til om framlagt bygg- og finansieringsplan kan godkjennes.
10. Budsjettramme for Fellesrådet for 2024 styrkes med kr. 200.000
11. Alternativ 1 for VA-gebyrer velges framfor kommunedirektørens foreslåtte alternativ.

INVESTERINGSBUDSJETTET

1. En forutsetter tomtesalg tilsvarende en verdi på 1 mill. årlig, jfr. punkt 5 under drift. I tråd med kommunedirektørens anbefaling legges det ikke opp til disposisjonsmessige endringer på investeringsbudsjettet m.h.t. låneopptak.
2. Bevilgning til orgel i Vegårshei Kirke legges inn med 300.000 i 2024 og 700.000 i 2025, jfr. tidligere avtaler og vedtak i kommunestyrets møte 20.06. 2023.

ANDRE FORHOLD

1. Kommunedirektøren bes bruke startlån aktivt til beste for kommunens innbyggere og for å bidra til tomtsalg og byggeaktivitet. Dersom det blir behov for å gå ut over vedtatte rammer signaliserer kommunestyret positiv vilje til det.
2. Kommunestyret er også positive til et utviklingsprosjekt for Ubergsmoen. Et slikt prosjekt forutsetter bl.a. at fylkeskommunen bidrar med stedsutviklingsmidler.
3. Kommunedirektøren bes legge fram plan innen 01.04. 2024 for salg av inntil 10 boenheter i løpet av budsjett- og økonomiplanperioden. Med planen, som behandles politisk av formannskap og kommunestyre, skal det også følge en oversikt over estimerte økonomiske konsekvenser.
4. I tråd med tidligere budsjettforslag endres punkt 20 i kommunedirektørens forslag til at interkommunale samarbeidsløsninger kan vurderes dersom dette er hensiktsmessig «og lønnsomt».
5. Kommunestyret ber om at det framlegges en vurdering i formannskapets møte 26. mars av praktiske og økonomiske fordeler og ulemper knyttet til kontorjustering eller re-taksering – eiendomsskatt.
6. En ber videre kommunedirektøren kalle inn til et møte i januar sammen med Fellesrådet for å drøfte rådets økonomiske situasjon og sikre forsvarlig drift.

Regneark med tallfesta endringer vedlegges protokollen, og kommunedirektøren bes innarbeide disse i kommunens budsjett for 2024 og økonomiplan for 2025 - 2027.

BUDSJETT 2024 - ØKONOMIPLAN 2025 - 2027

KOSTNADREDUKSJONER / ØKT INNTEKT	2024	2025	2026	2027
Eiendomsskatt, sparte takseringskostnader	2 000 000			
Stillingsøkninger Oppvekst	704 568			
Stillingsøkninger Helse og Mestring	969 968			
HR-rådgiver, vakanse ut 2024, K-dir og stab	961 665			
Helse og Mestring, uspesifisert kutt	722 754			
Kontrollutvalget, redusert ramme	12 000	12 000	12 000	12 000
Tomtesalg, 1 mill. årlig	30 000	100 000	170 000	200 000
Ekstra hogst i kommuneskogen	500 000			
Skatt, økt inntekt	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Rammetilskudd, økt inntekt	500 000	500 000	500 000	500 000
SUM	7 900 955	1 612 000	1 682 000	2 212 000
KOSTNADSØKNINGER / TAPT INNTEKT	2024	2025	2026	2027
Eiendomsskatt, bortfall av e-skatt på næring		1 829 573	1 592 991	1 550 931
Skogbrukets Hus, kommunalt tilskudd	500 000	500 000		
Fellesrådet, økt rammetilskudd	200 000			
SUM	700 000	2 329 573	1 592 991	1 550 931
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG, MERFORBRUK	7 200 955	5 388 135	15 430 992	21 521 904
EFFEKT AV ENDRINGSFORSLAG FRA SP OG KRF	0	6 105 708	15 341 983	20 860 835
INVESTERINGSBUDSJETTET - ENDRINGER	2 024	2 025	2 026	2 027
Orgel	300 000	700 000		
Tomtesalg	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

1. KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING

Formålet med en kommune er å levere nødvendige tjenester til innbyggerne. Innbyggernes rett til tjenester er i svært stor grad regulert og definert gjennom lovverket, slik at det er lovpålagt for kommunen å tilby tjenester med et definert nivå, og av en gitt kvalitet. Det er kommunestyrets ansvar å definere kvalitet og nivå for tjenestene til innbyggerne gjennom prioritering og tildeling av økonomiske rammer for de ulike tjenestene. Så er det administrasjonens rolle å omsette de økonomiske rammene til best mulig tjenester for innbyggerne.

Kommunedirektøren varslet i 2019 at det var svært utfordrende å legge frem et realistisk budsjett i balanse, og at det var behov for å gjennomføre store kostnadsreduksjoner om det skulle være mulig å få den økonomiske kabalen til å gå opp. Dersom vi ikke lyktes med det var budskapet at vi var på vei mot ROBEK- lista.

Vegårshei kommune har i løpet av de siste årene lyktes med det som må karakteriseres som en dramatisk snuoperasjon og stor kostnadsreduksjon gjennom prosjekt bærekraft som ble gjennomført i 2020 og 2021. Gjennom prosjekt bærekraft ble blant annet tjenestenivået

justert og tilpasset kommunens økonomiske forutsetninger. Det har de 2 siste årene vært nødvendig å reversere enkelte tiltak på områder som ikke kunne opprettholdes over tid, men tjenestenivået fra Prosjekt bærekraft har i det store og hele blitt beholdt, og oppleves i dag å være på et forsvarlig minimumsnivå, men heller ikke mer. Antallet årsverk i kommunen har i svært liten grad økt igjen etter nedbemanningen. Dette har vært krevende, og ansatte og ledere har vist en innsats og lojalitet for å klare dette som gjør kommunedirektøren stolt og ydmyk.

Kommunedirektøren opplever også at ny organisasjonsstruktur og justering av tjenestenivå som ble foretatt i 2020 har gitt resultater og bidratt til at samarbeidet på tvers av sektorene er bedre enn noen gang tidligere, slik at effektiviteten er god. Den store utfordringen er imidlertid fortsatt at inntektene fra staten minker, og ikke gir rom for å dekke økte behov for tjenester hos innbyggerne.

Vi opplever imidlertid at kostnadene øker mer enn forutsett, blant annet som følge av økt behov for omfattende tjenester hos innbyggerne, spesielt for sektorene oppvekst og helse/ omsorg. Dette, sammen med en galopperende kostnadsvekst i samfunnet generelt, og ikke minst høye rente- og pensjonskostnader har medført at «gapet» mellom kommunens inntekter og kostnadene som er nødvendige for å kunne opprettholde et forsvarlig tjenestenivå nå er så stort at kommunedirektøren ikke ser det som mulig å legge frem et budsjett i balanse og samtidig ivareta kravet om at det må være en viss realisme i et kommunebudsjett. Dette ville kreve at vi gjennomfører kutt som ville innebære en uholdbar situasjon for kommunen som organisasjon, for våre ansatte, og viktigst; et uforsvarlig nivå for tjenestene til innbyggerne.

Dersom kommunestyret vedtar dette forslaget vil det bety at Vegårshei kommune havner direkte på ROBEK- lista.

Det vises til kapittel 3.5 i dokumentet for informasjon om hva plassering på ROBEK- betyr.

1.1 MULIGHETER FOR VEGÅRSHEI FRAMOVER

Etablering av batterifabrikk i Arendal, industrisatsing på Jordøya og utvikling av Arendal havn vil sammen med stadig bedre vei- infrastruktur i regionen vår bidra til at Vegårshei har potensiale for vekst, og å tiltrekke seg mange nye innbyggere.

Det er min oppfatning at Vegårshei kommunes «ve og vel» på mange måter avhenger av at vi klarer å opprettholde og videreutvikle en levende bygd som framstår som attraktiv for bedrifter, besøkende og beboere. Kommunen har hatt sterk befolkningsvekst de siste 10 årene, og det er min spådom at denne vil bli enda sterkere de kommende årene. Utvikling av et sterkt sentrum med nærhet til viktige og attraktive tilbud og funksjoner skaper attraktivitet. Det vil bidra til at det også blir attraktivt å benytte det store utvalget av spredte boligtomter. Viktigst for å skape ny vekst vil imidlertid være å opprettholde det gode omdømmet kommunen fortjent har opparbeidet over tid. Vi må også legge til rette for utvikling av nye attraktive boligområder som vil være attraktive for tilflyttere som søker til de nye arbeidsplassene som vil komme i regionen.

Kommunes vedtatte strategi for 2024 peker på en rekke områder hvor Vegårshei kommune kan og må rette fokus fremover. Det vises til omtalen av strategien i budsjettforslagets kapittel 5.1.

Asylmottak

At det i høst er blitt etablert asylmottak i kommunen er utfordrende mht. krav til leveranse av kommunale tjenester, men innebærer også et inntekstpotensial for kommunen i form av tilskudd fra UDI til vertskommuner, og økt innbyggertilskudd. Det er imidlertid en kjensgjerning at asylmottak opprettes og legges ned i takt med flyktningestrømmen til Norge, og dermed vanskelig å forutse hvor lenge vi vil kunne regne med disse inntektene. Kommunedirektøren vil derfor advare mot å basere finansiering av løpende driftsoppgaver på inntekter fra asylmottak. I forslaget til økonomiplan har vi lagt til grunn at vi vil ha inntekter fra asylmottak i 2024 og 2025.

Venstreforskyving i innsatstrappa

Kommunene i Østre- Agder har i samarbeid med Agenda Kaupang utviklet en felles innsatstrapp som synliggjør verdi og gevinster, også økonomiske, av tidlig innsats, og å forebygge mer for å behøve å reparere mindre. Det vil ha stor betydning for kostnadsnivået og forutsetningene for å levere tjenester i årene fremover at vi lykkes med en tydelig venstreforskyving i innsatstrappa.

Trinnene i den helhetlige innsatstrappen viser grad av inngripen i innbyggerens liv

Digitalisering

Digitalisering innebærer å utnytte tilgjengelig teknologi for å gjøre tjenester enklere, bedre og mer effektive, for ansatte og innbyggere/ kunder. Digitale selvbetjeningsløsninger hvor innbyggerne kan få utført tjenester automatisk uten å måtte betjenes av personell er eksempler på digitale løsninger som nå tas i bruk i mange kommuner.

Digitalisering vil omfatte alle tjenesteområder, og har naturlig stor sammenheng med arbeidet med å ta i bruk trygghets- og velferdsteknologi i helse- og omsorgssektoren spesielt. Vegårshei kommune er sammen med fylkeskommunen og 13 andre kommuner eier og deltaker i IKT- Agder IKS, som er landets største offentlige IKT- samarbeid. Samarbeidet har blant annet som målsetting å være fremst i landet på å tilby digitale innbyggertjenester, og å tilby gode og brukervennlige digitale verktøy som sikrer effektiv ressursbruk for kommunenes

ansatte. For at Vegårshei kommune skal kunne effektivisere driften samtidig som tjenestetilbudet til innbyggerne skal opprettholdes eller bli bedre er vi avhengige av at vi har tilgang til- og er i stand til å benytte oss av nye digitale løsninger.

Oppgavefordelingen mellom yrkesgrupper

Helsepersonellkommisjonen som la frem sin rapport i vår ([NOU 2023: 4 \(regjeringen.no\)](#)), synliggjør at det ikke er mangel på helsepersonell i Norge, men at vi benytter personellet feil. Dette handler i stor grad om at yrkesgrupper med den høyeste kompetansen (f.eks. leger og sykepleiere) bruker mye av sin tid til å utføre oppgaver som kunne og burde vært løst av ansatte med et annet kompetanse- og lønnsnivå. Det er all grunn til å anta at dette også er tilfelle i Vegårshei kommune, og at dette ikke nødvendigvis kun gjelder for helsesektoren.

Det er en viktig del av Vegårshei kommunes strategi for 2024 å vurdere og endre oppgavefordelingen mellom yrkesgruppene. Dette blir en tid- og arbeidskrevende prosess, men kommunedirektøren forventer at dette vil kunne gi gevinster i form av mer effektiv ressursbruk, reduserte lønnskostnader, og en mer faglig stimulerende arbeidssituasjon for de ulike yrkesgruppene.

Sykefraværet

Vegårshei kommune har i likhet med store deler av Kommune-Norge et høyt sykefravær som medfører høye kostnader til vikarbruk, slitasje på øvrige ansatte og i noen tilfeller overtidskostnader. Reduksjon av sykefraværet vil dermed være viktig, både for å redusere kostnader, og for arbeidsmiljøet. Kommunens Strategi 2024 har som målsetting at fraværet skal reduseres til under 7%. Administrasjonsutvalget vedtok i september at det skal iverksettes et sykefraværprosjekt hvor det skal arbeides med tiltak som både på kort og lang sikt senker sykefraværet i kommunen. Tiltak som bedrer arbeidsmiljøet og trivsel i kommunen skal tillegges stor vekt. Kommunens HR- leder skal lede prosjektet, og det er nedsatt en arbeidsgruppe bestående av sektorledere, hovedtillitsvalgte og verneombud. Oppstart av prosjektet er blitt utsatt som følge av at vår HR- leder sluttet i jobben i høst, og og ny må rekrutteres.

Kommunedirektøren mener dette er et godt og viktig tiltak, og ønsker å starte opp med sykefraværprosjektet i kommunen så fort det lar seg praktisk gjennomføre.

Enøk

Det har aldri vært gjennomført noe større enøk- prosjekt i Vegårshei kommune. Vi eier en betydelig bygningsmasse, en del av byggene våre er gamle, og er oppført i en tid med lite fokus på energieffektivisering. Med dagens energipriser er det grunn til å tro at det kan ligge et betydelig sparepotensial i å vurdere tiltak for bygningsmassen. Enova har gode tilskuddsordninger for kommuner, og kommunen har nå ansatt kompetanse på enøk- feltet. Det er en målsetting i Strategi 2024 å redusere strømforbruket i kommunale bygg med 10% sammenliknet med 2022.

Interkommunalt samarbeid

Vi har i dag et utstrakt samarbeid med andre kommuner på en rekke felt gjennom Østre-Agder IPR, hvorav mye er helt nødvendig for å sikre forsvarlige tjenester til innbyggerne. Kommunedirektøren mener likevel at det vil være viktig å vurdere samarbeid på nye områder hvor dette kan bidra til effektivisering og bedre ressursbruk og/eller til redusert sårbarhet og opprettholdelse av tjenestekapasitet. Utredning av for- og ulemper knyttet til nye samarbeidsløsninger er imidlertid ressurs- og tidkrevende, og kapasitet til å jobbe med dette er begrenset, både i Østre- Agders sekretariat, og i flere kommuner. Det pågår også nå en

evaluering av samarbeidet i Østre- Agder IPR, og resultatet av denne bør foreligge før det er nye tjenestesamarbeid blir vurdert.

Oppsummert

Kommunedirektøren kan ikke se at det finnes noen «quick fix» løsninger som kan bringe økonomien i balanse på kort sikt. Løsningen for å komme ut av ROBEX lista ligger i langsiktig forbedrings- og endringsarbeid, hvor vi må ta tak i små og store tiltak og prosjekter.

Det er en del av utfordringen at ledere spesielt og organisasjonen generelt er så presset på tid og kapasitet at vi har begrenset mulighet til å gjennomføre større endringsprosesser. Vi er bundet opp av daglig drift og brannslukking.

Til grunn for all aktivitet og planarbeid ligger kommunens visjon og kjerneverdier.

Vegårshei kommunes visjon:

Et levende og inkluderende lokalsamfunn

Vegårshei kommunes kjerneverdier:

- *Gjensidig tillit og respekt er utgangspunkt for all samhandling*
- *Ansvar for enkeltmennesket og et inkluderende fellesskap*
- *Dialog er grunnlaget for beslutninger*
- *Kunnskap er nøkkelen til gode løsninger*
- *Trivsel og glede er utgangspunkt for vekst og utvikling.*

Kommunedirektøren ser ikke andre muligheter enn å legge frem et forslag til budsjett for 2024 og økonomiplan for 2024-2027 hvor ikke alle kostnader er dekket inn, og som dermed ikke er i balanse. Dersom dette blir vedtatt blir Vegårshei en ROBEK- kommune.

Kommunedirektøren har gitt sine anbefalinger om driftsrammer og tjenesteutvikling for perioden 2024-2027.

Ved behandling av kommunedirektørens forslag til årsbudsjett og økonomiplan den 12. desember, er det kommunestyrets prioriteringer og vedtak som fastsetter kommunes rammebetingelser for å nå vedtatte mål, og definerer nivå og kvalitet på tjenestene i perioden.

Ole Petter Skjævestad
Kommunedirektør

2. UTFORDRINGSBILDET

Som påpekt i de siste års budsjettframlegg må offentlig sektor i Norge konstatere at den økonomiske «gullalderen» er over. I takt med blant annet demografiske endringer, nedfasing av petroleumsindustrien og store statlige investeringer i vei- infrastruktur, vil offentlig sektor få det trangere. Dette slås blant annet fast i Finansdepartementets Perspektivmeldinger. Det har vært varslet at dette vil Vegårshei kommune merke – og vi merker det.

Vi opplever også en økning av tjenestebehov særlig knyttet til ressurskrevende tjenester for enkeltbrukere både i oppvekst- og helsesektoren. Ordningen med tilskudd for ressurskrevende brukere dekker en stadig mindre andel av kostnadene til denne gruppen av våre innbyggere. De senere år har statsbudsjettene gitt stadig større andel av kommunalt ansvar for finansiering av disse tjenestene. Et eksempel er den jevnlige økning av innslagspunktet for tilskudd til ressurskrevende tjenester ut over ordinær prisvekst. I tillegg har vi brukere som faller utenfor denne ordningen, og som vi derfor ikke mottar tilskudd for.

Ut over dette fremheves følgende årsaker til situasjonen vi befinner oss i:

- Vi tar med oss et driftsnivå fra 2023 inn i økonomiplanperioden som ikke er tilpasset inntektsnivået.
- Inntektssiden i budsjettet i fjor ble budsjettet for optimistisk som følge av ønske om å oppnå balanse. Dette gjelder blant annet utbytte fra Å energi og integreringstilskudd for bosetting av flyktninger.
- De sosiale kostnadene øker voldsomt. Spesielt pensjon (henger sammen med lønns- og prisvekst i samfunnet blant annet).
- Ressurskrevende brukere koster vesentlig mer enn staten dekker i ulike former
- Generell prisvekst er vesentlig høyere enn økte inntekter til kommunen i 2023. Dette forplanter seg til økte kostnader i 2024 på de fleste av lisenser, utstyrsinnkjøp osv.
- Generelt er mye av kjernevirksomheten allerede underfinansiert og underbemannet

Med bakgrunn i dette har kommunedirektøren hatt følgende målsettinger for budsjettprosjektet for 2024:

- Opprettholde et forsvarlig tjenestenivå for innbyggere og ansatte
- Unngå ytterligere nedbemanning (kapasitet/sårbarhet og risiko for turnover av nøkkelpersonell)
- Være i stand til å beholde og rekruttere nøkkelpersonell
- Legge grunnlaget for en langsiktig strategi for å oppnå en bærekraftig økonomisk situasjon

Det var i starten av prosessen også et klart mål å fremlegge et forslag til et realistisk budsjett i balanse, men det ble etter hvert tydelig at dette målet ikke er oppnåelig i denne perioden. Det fremlagte forslaget ivaretar imidlertid i all hovedsak de 4 andre målsettingene.

3. SAMMENDRAG OG HOVEDGREP I FORSLAGET

Kommunedirektørens forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024- 2027 baserer seg i hovedsak på en videreføring av nivået på tjenestene med en del justeringer og korrigeringer. Vi har vektlagt å følge opp føringene fra Strategi 2024, vedtatt av kommunestyret i PS 23/55 - 05.09.23. (se kapitlet om mål og satsingsområder senere i dokumentet) Vi mener å ha fått dette til på en tilfredsstillende måte, selv om det ikke har vært mulig å prioritere alle mål og tiltak fullt ut.

3.1 SEKTORENES RAMMER

Sektorene har vært svært nøkterne og lojale mht. innmelding av nye eller økte behov, og det har vært nødvendig å imøtekomme en del av disse, da vi må erkjenne at kravene til et forsvarlig tjenestenivå har vært utfordrende de siste årene. Vi har vært i stand til å ivareta kjente økte tjenestebehov, men det finnes ikke buffere i sektorene som kan håndtere om det oppstår uforutsette situasjoner eller nye behov for ressurskrevende tjenester.

Det vises til sektorledernes kommentarer som framkommer i vedleggsdelen. Disse må oppfattes som reelle, og må leses. Her synliggjøres konsekvenser de økonomiske rammene får for forutsetningene for å løse oppdraget som beskrives i innledningen. Det er viktig at kommunestyret som bærer ansvaret for tjenesteleveransen til innbyggerne, har et riktig og realistisk bilde av tjenestene vi leverer. Kommunedirektøren ser med respekt på den krevende oppgaven sektorlederne er pålagt med å drive innenfor de foreslåtte rammene.

Tabellene under viser hva kommunedirektøren har klart å prioritere, og hvilke ønskede tiltak som ikke har fått plass i kommunedirektørens forslag til budsjett. Tabellen bør leses sammen med sektorledernes kommentarer i vedleggsdelen.

Effekt av Kommunestyrets vedtak for 2024 er sammenlignet med kommunedirektørens foreslåtte endringer i tabellen nedenfor

Budsjettversjon	Justert forslag til kommunedirektørens budsjett 2024-2027	Kommunestyrets budsjettvedtak 2024-2027
År	2024	2024
Valgte driftstiltak	-16 148 822	-23 278 263
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	7 200 955	0
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	202 648	131 134
Kommunedirektørens justerte budsjettforslag	202 648	
Kommunestyrets budsjettvedtak Investering 2024-2027		131 134
Asylmottak med 150 beboere i årene 2024 og 2025	-4 133 570	-4 133 570
Digitalt utstyr mottaksavdeling (barnehage)	100 000	100 000
Digitalt utstyr mottaksklasse (Vegårshei skule)	150 000	150 000
Drift mottaksklasse (undervisningsmaterieell, transport mm.)	200 000	200 000
Estimert effekt av Asylmottak på skatt- og rammetilskudd (innbyggervekst)	-4 098 000	-4 098 000
Estimert effekt av Asylmottak på vertskommuneinntekter	-2 374 886	-2 374 886
Estimert effekt av tilskudd mottaksklasse	-4 301 480	-4 301 480
Estimert effekt på tilskudd foreldrebetaling	-1 050 000	-1 050 000
Fagarbeider 100% mottaksavdeling (barnehage)	311 331	311 331

<i>Fagarbeider 200% mottaksklasse (skole)</i>	<i>1 105 150</i>	<i>1 105 150</i>
<i>Helsesekretær/Sykepleier legetjenesten økning 10% (helse)</i>	<i>80 255</i>	<i>80 255</i>
<i>Helsestasjon 40% økning (helse)</i>	<i>392 968</i>	<i>392 968</i>
<i>Inventar mottaksavdeling (Barnehage)</i>	<i>500 000</i>	<i>500 000</i>
<i>Inventar mottaksklassen (Vegårshei skule)</i>	<i>200 000</i>	<i>200 000</i>
<i>Legeøkning 20% (helse)</i>	<i>359 760</i>	<i>359 760</i>
<i>Mottaksavdeling - tomt og bygg barnehage</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>
<i>Mottaksklasse - Bygningsmessige tilpasinger klokkargården og møterom bibliotek</i>	<i>450 000</i>	<i>450 000</i>
<i>Pedagog 100% mottaksavdeling (barnehage)</i>	<i>345 923</i>	<i>345 923</i>
<i>Pedagog 300% mottaksklasse (skole)</i>	<i>1 995 409</i>	<i>1 995 409</i>
Kommunedirektør og Stab	-192 333	-1 165 998
<i>Holde HR - sjef-stilling vakant i 2024</i>		<i>-961 665</i>
<i>HR - sjef forventes vakant i 2 mnd i 2024 pga ansettelsesprosess</i>	<i>-192 333</i>	<i>-192 333</i>
<i>Redusert møte i kontrollutvalget</i>		<i>-12 000</i>

Sektor oppvekst	704 568	0
<i>Miljøterapeut/LOS 50% skole</i>	<i>353 648</i>	
<i>SFO-leder 14% økning</i>	<i>101 139</i>	
<i>Spesialpedagog barnehage 20% økning</i>	<i>160 950</i>	
<i>Spes.ped koordinator 10% økning (skole)</i>	<i>88 831</i>	
<i>Vedtatt Miljøterapeut/LOS 50% skole</i>		<i>0</i>
<i>Vedtatt SFO-leder 14% økning</i>		<i>0</i>
<i>Vedtatt spesialpedagog barnehage 20% økning</i>		<i>0</i>
<i>Vedtatt Spes.ped koordinator 10% økning (skole)</i>		<i>0</i>

Tilskudd	76 857	776 857
<i>Kommunedirektørens forslag til økning fra 2023 i Rammetilskudd Vegårshei Fellesråd/Menighetsråd</i>	<i>76 857</i>	<i>76 857</i>
<i>Vedtatt kommunalt tilskudd til Skogbrukets hus</i>		<i>500 000</i>
<i>Vedtatt økt rammetilskudd i 2024 til Fellesrådet</i>		<i>200 000</i>

Sektor helse og mestring	2 866 994	1 174 272
<i>Ergoterapeut økning 60%</i>	<i>513 350</i>	

Nødvendig økning av kommunes stillingsressurs tilknyttet tjenestetildeling fra 100% til 150%	456 618	
Oppdatert anslag ressurskrevende tjenester	1 897 026	1 897 026
Sektorvist kutt i Helse og Mestring		-722 754
Vedtatt Ergoterapeut økning 60%		0
Vedtatt nødvendig økning av kommunes stillingsressurs tilknyttet tjenestetildeling fra 100% til 150%		0

Sektor samfunn og infrastruktur	0	-500 000
Vedtatt ekstra hogst i kommuneskogen i 2024		-500 000

Frie disponible inntekter, finans og avsetninger	-15 471 338	-19 429 824
Avdragsbetaling iht estimert minimumsavdrag i 2024-2027	-547 380	-547 380
Disponering av teknisk beregnet mindreforbruk i kommunestyrets årsbudsjett 2024		71 514
Disposisjonsfond drift tømmes for antatt saldo pr 1.1.24	-10 466 809	-10 466 809
Kommunal andel av fiberprosjekt	0	0
Kommunedirektørens forslag til kommunal egenandel på Skogbrukets hus i 2024-2027	0	0
Retaksering i 2024 og innføring eiendomsskatt på næring fra 2025	-4 457 149	
Vedtatt kontorjustering fremfor retaksering og innføring av eiendomsskatt på næring		-6 457 149
Vedtatt økt inntektsanslag rammetilskudd		-500 000
Vedtatt økt inntektsanslag skatteinntekter		-1 500 000
Vedtatte reduserte finansutgifter av vedtatt 1 mill i årlig tomtesalg		-30 000

3.2 LØNSSKOSTNADER, INKL. SOSIALE KOSTNADER OG FRADRAK FOR REFUSJONER

Nedenfor følger oversiktstabell over lønnskostnader, inkludert sosiale kostnader med fradrag for refusjon for Vegårshei kommune.

Kommunestyrets vedtak

Beskrivelse	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Fast lønn	79 963 864	89 385 383	100 280 175	102 934 837	98 907 837	98 957 837
Vikarlønn	9 767 536	5 684 850	5 530 231	6 052 569	6 052 569	6 052 569
Ekstrahjelp	1 658 108	422 509	697 331	697 331	697 331	697 331
Overtid	2 128 127	560 000	1 178 000	1 178 000	1 178 000	1 178 000
Annen lønn	2 689 978	2 433 836	2 785 026	2 785 026	2 785 026	2 785 026
Løn renhold	3 153 193	3 191 694	3 531 666	3 531 666	3 531 666	3 531 666
Folkevalgte	1 070 769	1 278 050	1 322 744	1 322 744	1 322 744	1 322 744
Kvalifisering og introduk stønad	1 102 971	6 191 000	6 191 000	6 191 000	6 191 000	6 191 000
Skyss og kost	453 301	518 280	516 880	516 880	516 880	516 880
SUM LØNNSUTG	101 987 847	109 665 602	122 033 053	125 210 053	121 183 053	121 233 053
Pensjon og aga	26 082 882	26 957 673	34 979 533	36 171 812	35 047 202	35 047 074
SUM BRT LØNNSUTG	128 070 729	136 623 275	157 012 586	161 381 865	156 230 255	156 280 127
Lønnsrefusjoner	-5 532 409	-4 168 000	-3 958 000	-3 958 000	-3 958 000	-3 958 000
SUM NTO LØNNSUTG	122 538 320	132 455 275	153 054 586	157 423 865	152 272 255	152 322 127

3.3 EIENDOMSSKATT – BOLIG, FRTITDSEIENDOM OG NÆRING

Kommunedirektøren har sett på muligheten for å utvide eiendomsskatten til å gjelde også § 3a (næring mm) fra 2025. Hoved inntektskilden her blir kraftlinjene i kommunen. Men det vil naturlig nok omfatte lokalt næringsliv også. Eiendomsskatten for næring kan første året ikke settes høyere enn 4 %. Satsen kan økes 1%o pr år opp til maks 7%o. Inntekspotensialet er løselig anslått til 1,5mill pr år, når fullt utnyttet.

Om vi velger å innføre eiendomsskatt på næring fra 2025, så må vi fremskynde planlagt ny taksering til 2024 (opprinnelig planlagt 2025)

Innføring av eiendomsskatt på næring fra 2025 ligger inne som en forutsetning i kommunedirektørens forslag.

Dette er et inntekspotensial staten har gitt oss, og mange kommuner har tatt dette i bruk for å fortsatt kunne være i stand til å levere tilfredsstillende basistjenester til innbyggerne.

Det foreslås også at oppstart av retaksering også av hus og hytter fremskyndes til 2024 (opprinnelig planlagt 2025) for alle eiendommer som ikke skattes etter grunnlag fra skatteetaten.

Det kan ikke sies noe sikkert eller eksakt om hvordan dette vil slå ut for den enkelte næringseiendom før eventuell taksering er gjennomført og regelverk vedtatt, men de foreløpige anslagene som ble gjort i 2020 tilsier at et næringsbygg på 650 m2 (tilsvarer Byggern) vil få en årlig eiendomsskatt på ca. kr. 13.000,-. Driftsbygninger tilknyttet landbrukseiendommer kan ikke beskattes. Det vil antakelig være eierne av kraftlinjer og ledningsnett som vil sørge for det vesentlige av inntekt til kommunen.

Tabell under viser inntektspotensial over årene fremover. Det er det nederste forslaget som er lagt til grunn i kommunedirektørens forslag.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Inntektspotensial i perioden
Kun eiendomsskatt på hus/hytter som i dag							
Retaksering 2025: eiendomsskatt på Hus, hytter, landbruk uten drift							
Inntektsanslag	6 457 149	6 580 957	7 064 208	7 172 221	7 285 284	7 396 416	
Kostnadsanslag	-	- 1 200 000	-	-	-	-	
Netto inntekt kommunen	6 457 149	5 380 957	7 064 208	7 172 221	7 282 934	7 396 416	Ca 40,7 mill
Kommunestyret vedtok dette alternativet: Kontorjustering 2026: eiendomsskatt på Hus, hytter, landbruk uten drift							
Inntektsanslag	6 457 149	6 580 957	6 945 917	7 118 990	7 296 390	7 478 225	
Kostnadsanslag	-	-	-	-			
Netto inntekt kommunen	6 457 149	6 580 957	6 945 917	7 118 990	7 296 390	7 478 225	Ca 41,8 mill
Eiendomsskatt på både næring og hus/hytter/landbruk uten drift Kommunedirektørens forslag							
Innføre eiendomsskatt på næring fra 2025: Retaksering 2024, eiendomsskatt på næring, hus, hytter, landbruk uten drift							
Inntektsanslag	6 457 149	8 410 530	8 538 908	8 669 921	8 803 634	8 940 116	
Kostnadsanslag	2 000 000		-	-	-	-	
Netto inntekt kommunen	4 457 149	8 410 530	8 538 908	8 669 921	8 803 634	8 940 116	Ca 47,8 mill

3.4 IKKE LOVPÅLAGTE TILSKUDD OG STØTTEORDNINGER

Ulike tilskuddsordninger utgjør en del av kommunens kostnader som ikke er enten strengt nødvendige eller lovpålagte, og det ligger dermed innenfor det administrative og politiske handlingsrommet å redusere disse kostnadene.

Kommunedirektøren foreslår ikke kutt i disse tilskuddene i 2024. Tabellen under viser hva det gis tilskudd.

Tilskudd til:	K-styre vedtak 2023	Budsjettforslag 2024	K-styre vedtak 2024
Ungdomsklubben Villheia	30 000	30 000	30 000
Ungdomsklubben NITO	30 000	30 000	30 000
Kulturmidler (Lag og foreninger)	40 000	40 000	40 000
Ungdommens kulturmidler (L&F)	5 000	5 000	5 000
Vegårshei Bygdetun	90 000	90 000	90 000
Vegårshei Frivilligsentral	303 000	318 000*	318 000
Vegårshei Ski og Aktivitetssenter	110 000	110 000	110 000
Bygdekino	23 000	30 000	30 000
Private veier	100 000	100 000	100 000
TV aksjonen	5 000	5 000	5 000
Togtaxi	10 000	0	0
Vegårsheidagene	15 000	15 000	15 000
17.mai arrangement/Polentur**	9 000	9 000	9 000
SUM	770 000	782 000	782 000

*Justert for lønns og prisvekst (for å få tilskudd fra staten til frivilligsentral, må kommune dekke 40 % av ett årsverk - staten dekker de resterende 60 %)

** Bidrag til 17. mai arrangement/Polen tur for 10. klasse er tilskudd som har blitt utbetalt årlig, men som ikke har stått oppført i oversikten.

Tilskudd/drift av prosjekter som ikke er lovpålagt:

Det er en del utviklingsprosjekter hvor kommune har bidratt med tilskudd og er med i ad hoc utvalg. Disse prosjektene er positive for bygda, men det er ikke noe en kommune er lovpålagt å gjøre.

Kommunestyrets vedtak:

Prosjekter	Tilskudd i 2024	Tilskudd i 2025	Kommentar
Elvelangs	0,-	0,-	Satser på finansiering gjennom statlig sikring
Myraparken	0,-	0,-	Mye arbeid gjenstår. Prosjektet har ca. kr. 850.000 igjen på budsjett
Dagsturhytte	0,-	0,-	Drift ivaretas av Frivillig sentralen

Skogbrukets hus	500 000,-	500 000,-	Genererer tung finansiering fra Fylkeskommunen
Kirkeorgel	300 000,-	700 000,-	Jfr tidligere avtaler og vedtak i kommunestyremøte 20.06.23

I tillegg kommer utbetaling av møtegodtgjørelse og eventuell tappt arbeidsfortjeneste.

3.5 OM ROBEK

ROBEK (register om betinget godkjenning og kontroll) er et register over kommuner og fylkeskommuner som er i økonomisk ubalanse. Kommuner og fylkeskommuner i ROBEK må ha godkjenning fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å kunne foreta gyldige vedtak om låneopptak eller langsiktige leieavtaler, samt at lovligheten av budsjettvedtakene skal kontrolleres.

Svak kommuneøkonomi er som regel ikke et resultat av plutselige og uforutsette hendelser. Det kan skyldes en utvikling som har pågått over flere år. Derfor kan det ofte være en større utfordring å ansvarliggjøre de folkevalgte når det gjelder den økonomiske utviklingen mot en bærekraftig kommuneøkonomi.

Årsakene

- En kommune blir oppført i ROBEK hvis:
- kommunestyret har vedtatt å fastsette et årsbudsjett uten at alle utgifter er dekket inn på budsjettet
- kommunestyret har vedtatt å fastsette en økonomiplan uten at alle utgifter er dekket inn på økonomiplanen
- kommunestyret har vedtatt at et regnskapsmessig underskudd skal fordeles ut over det påfølgende budsjettår etter at regnskapet er fremlagt eller
- kommunen ikke følger vedtatt plan for dekning av underskudd

Hva er Statsforvalterens rolle overfor kommunene?

I tillegg til å godkjenne låneopptak, kontroll med lovligheten av kommunestyrets budsjettvedtak og økonomiplan skal Statsforvalteren være en god rådgiver for kommuner innmeldt i registeret.

Statsforvalteren skal også påse at kommuner i registeret utarbeider en forpliktende plan, og følge opp at planen blir fulgt gjennom jevnlig statusrapporter.

Hva vil det bety for Vegårshei om vi havner på ROBEK- lista?

- ROBEK omtales ofte av media som en «skammens liste». Det gir ikke godt omdømme å være en ROBEK- kommune.

- Statsforvalteren må godkjenne låneopptak og leieavtaler. Dette vil antakelig ha liten betydning for Vegårshei.
- Kommunen vil få ekstra oppfølging fra Statsforvalteren. Det kan være positivt og innebære ekstra støtte.
- Statsforvalteren vil kreve at vi legger en plan for å oppnå bærekraft i økonomien.

4. ORGANISERING OG STYRING

4.1. POLITISK STRUKTUR

Kommunestyret (17 medlemmer) er kommunens øverste politiske organ. Kommunestyret gjør vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak. Kommunestyret har følgende politiske fordeling:

KRF: ordfører + 5

SP: varaordfører + 3

AP: 5

Høyre: 2

Vegårshei kommune styres etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodell i kommuneloven og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholds vise representasjon i kommunestyret. *Formannskapet* (5 medlemmer) behandler økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak, og er ansvarlig for den løpende styringen av arbeidet med kommuneplanen og investeringssaker. Formannskapet behandler for øvrig saker i henhold til reglementet.

Vegårshei kommune har følgende råd og utvalg:

- Formannskap
- Planutvalg
- Administrasjonsutvalg
- Valgstyret
- Klagenemnd
- Rådgivende utvalg:
 - Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse, ungdomsråd
 - Beredskapsråd (formannskapets medlemmer)

I tillegg er det valgt representanter til kontrollutvalg, foretak og selskaper, samt flere utvalg jfr. Kommuneloven kapittel 5 og 7.

Myndighet og ansvar fremgår av vedtak, retningslinjer og reglementer.

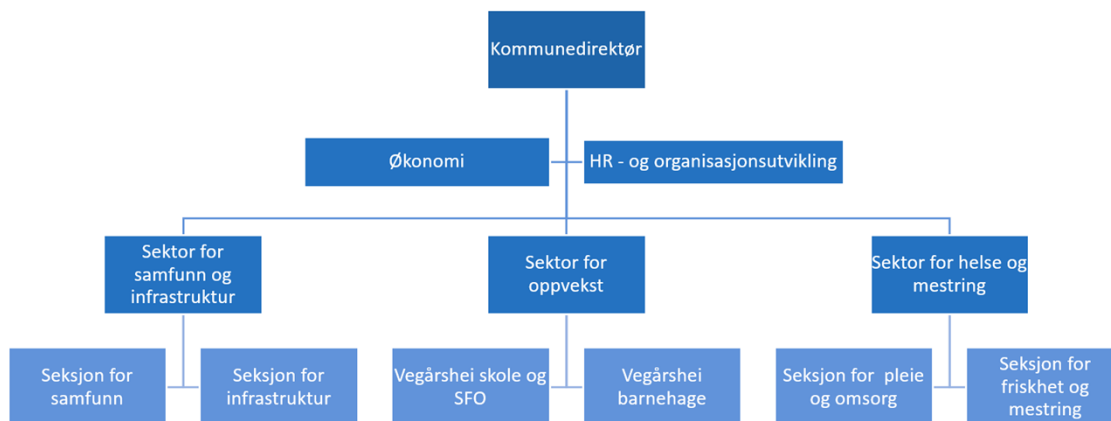

4.2. ADMINISTRATIV STRUKTUR

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder. Kommunedirektøren leder arbeidet med å forberede saker for folkevalgte organer, og er ansvarlig for at disse er forsvarlig utredet. Kommunedirektøren har videre ansvar for å gjennomføre og iverksette politiske vedtak. Kommunedirektørens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i kommuneloven kapitel 13 og delegeringsreglementet vedtatt av kommunestyret. Kommunedirektøren er bindeleddet mellom kommunens politiske ledelse og kommunens ansatte.

Kommunedirektørens *ledergruppe* består i tillegg til kommunedirektøren av kommunens tre sektorledere, HR sjef, økonomisjef og organisasjonssjef. Sektorlederne er *delegert totalansvar* for sine respektive sektorer. Dette innebærer at sektorlederne har nødvendig myndighet for å sikre sektorenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

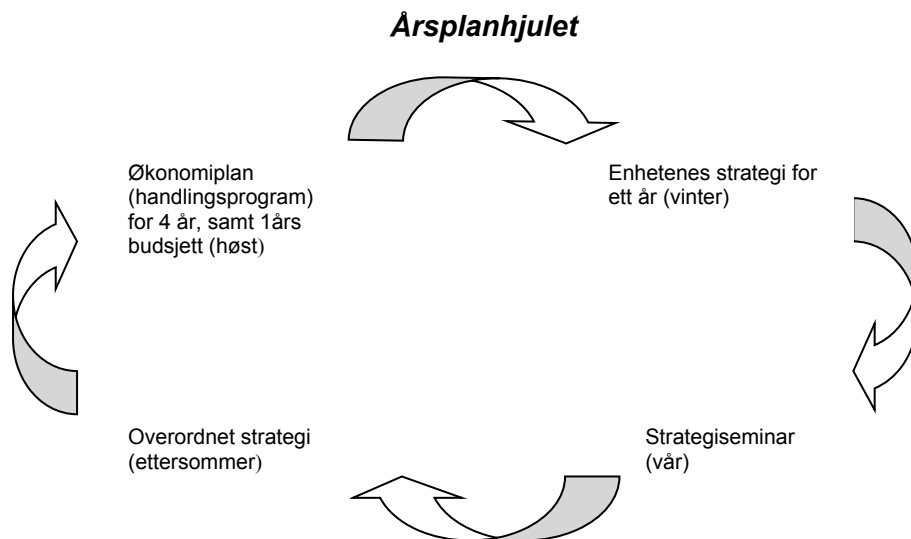
Administrativt organisasjonskart for Vegårshei kommune:

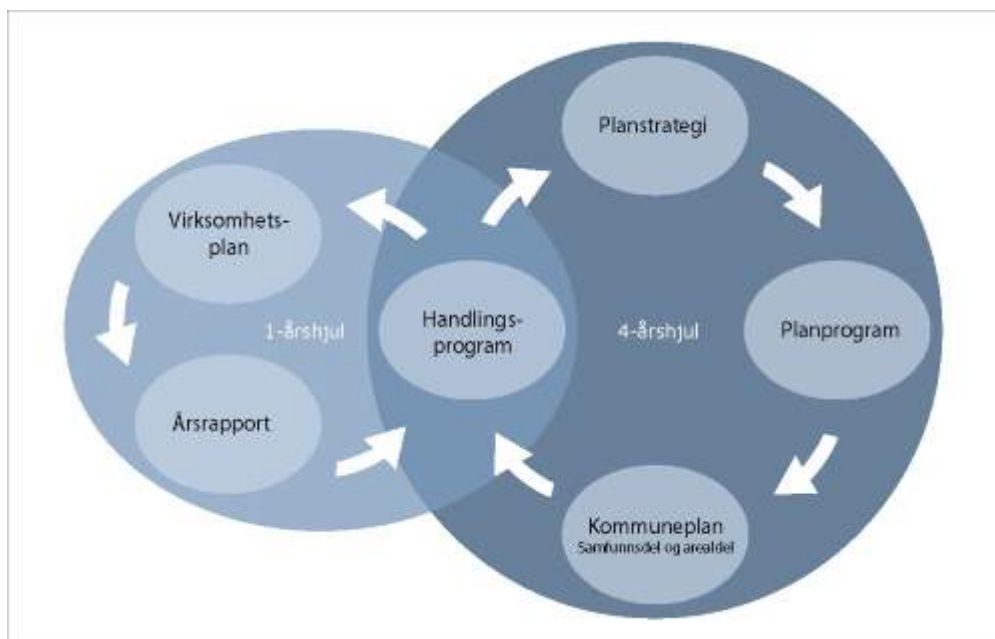
4.3. PLAN- OG STYRINGSSYSTEM

Plan- og styringssystemet skal ivareta de folkevalgtes ansvar for strategisk styring og prioriteringer, og kommunedirektørens ansvar for å iverksette politiske vedtak og styringssignaler.

En forenklet modell kan illustreres på denne måten:

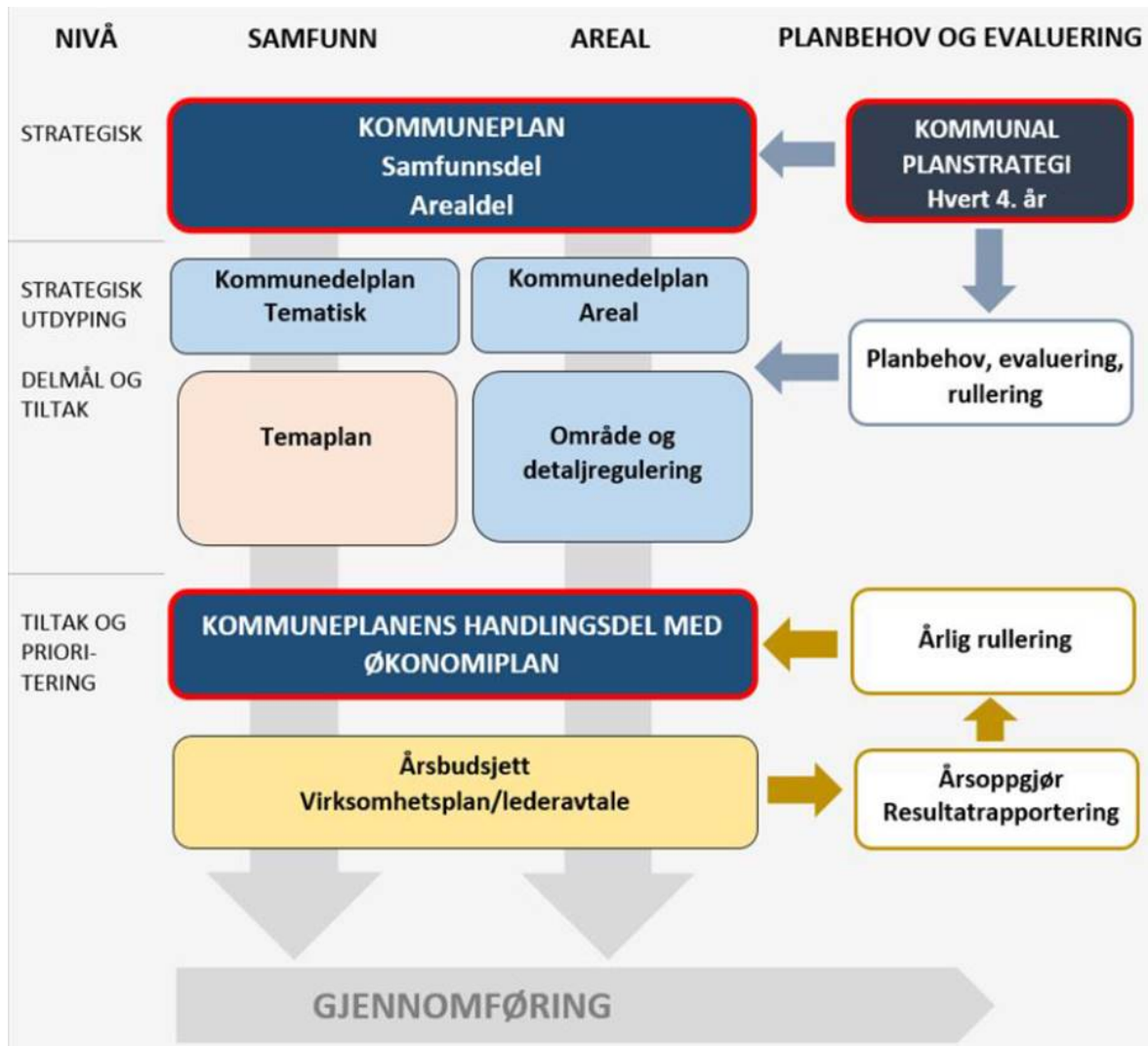

1-årshjulet i sammenheng med 4-årshjulet

Figuren under viser Vegårshei kommunes plansystem. Alle kommunens overordnede planer og strategidokumenter vedtas av kommunestyret.

Planstrategien

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode (fireårsperioden), og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien er første ledd i kommunens plansystem og i kommunens langsiktige samfunnsplanlegging.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Kommuneplanen utarbeides vanligvis for en periode på 12 år og revideres hvert fjerde år.

Før selve arbeidet med kommuneplanen igangsettes skal det utarbeides et planprogram for kommuneplanen. Planprogrammet skal beskrive hvilke temaer som planlegges revidert i kommuneplanen, utredningsbehov og medvirkningsprosesser.

Handlingsprogram

Kommunens økonomiplan skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver for kommunens virksomhet. I Vegårshei kommune innarbeides økonomiplanen og årsbudsjettet i handlingsprogrammet, som inneholder økonomiske rammer, mål og planlagte aktiviteter for kommende fireårsperiode.

Styringssystemet

Styringssystemet (virksomhetsstyringen) er *kommunedirektørens verktøy* for å iverksette og følge opp vedtak, mål og prioriteringer. Virksomhetsstyringen skal sikre at kommunen løser oppgavene og når målene på en effektiv måte innenfor gjeldende lover, regler og økonomiske rammer.

5. HOVEDMÅL OG SATSNINGSOMRÅDER

Prosessen med å utarbeide overordnet strategi for kommunen starter vanligvis i strategiseminar med kommunestyret på våren, jfr. årshjulet. For 2023 fulgte vi i hovedsak malen for arbeidet fra 2022. Utformingen av strategien ble endret, slik at den nå får plass på en side. Vegårshei kommune står fortsatt overfor en særdeles krevende økonomisk situasjon.

Hovedmålet for kommunen i 2024 og i resten av økonomiplanperioden er fortsatt å etablere en økonomisk situasjon som bidrar til at kommunen kan være bærekraftig også i årene fremover.

Kommunedirektøren legger kommuneplanens mål og overordnet strategi for 2024 til grunn for kommunens virksomhet i første året av denne økonomiplanperioden.

Kapittel 5.1 gjengir de overordnede målene i kommuneplanen, og overordnet strategi for 2024.

5.1 HOVEDMÅL OG SATSNINGSOMRÅDER

Vegårshei kommunes visjon er å være: *Et levende og inkluderende lokalsamfunn.*

Hovedmålene fra kommuneplanen 2019 - 2031 er:

- Legge til rette for trivsel og god folkehelse i kommunen
- Legge til rette for flere arbeidsplasser, og bidra til å videreutvikle næringslivet
- Rask og sikker fysisk og digital kommunikasjon i kommunen og med regionen
- Leverer gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne
- Gjøre tjenestene mer tilgjengelige
- Være en effektiv organisasjon tilpasset oppgaver og samfunnsutvikling
- Være en attraktiv arbeidsplass med godt omdømme
- Kompetansen til medarbeiderne skal være oppdatert og fremtidsrettet
- Legge til rette for trivsel og lavt sykefravær
- Ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser
- Forvalte kommunal eiendom og eiendeler i et langsiktig perspektiv

Overordnet strategi 2024 vedtatt av kommunestyret i PS 23/55 – 05.09.23

Visjon	Et levende og inkluderende lokalsamfunn					
Mål fra kommuneplanen	Vegårshei har et godt omdømme og er en attraktiv (bo)kommune		Levere gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne	Være en attraktiv arbeidsplass med godt omdømme	Ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser.	
Fokusområder	Innbyggeren i sentrum	Samarbeid på tvers	Helse og mestring	Oppvekst	Samfunn og infrastruktur	Økonomi
Mål I 2024 skal vi ...	• Leverer enkle, heldigitale innbyggertjenester, tilgjengelig 24/7 • Forberede oss på befolkningsvekst • Ruller kommuneplanen i samspill med innbyggerne • Samarbeide enda bedre med frivilligheten • Ta godt vare på flyktningene som kommer til Vegårshei	• Implementere innsatstrappa i hele organisasjonen • Redusere sykefraværet • Beholde og rekruttere dyktige ansatte • Optimalisere nytten av digitale verktøy • Bli en enda bedre lærlingekommune	• Bruke våre ansattes kompetanse riktig • Forberede oss på å gi et godt tilbud til unge voksne med sammensatte tjenestebehov • Utvikle/ tilpasse tjenestetilbudet for demente • Ha fokus på barn og unges helse • Ha bedre kontroll og forvaltning av medisiner og medisinsk utstyr	• Satse på språk 0-16 år • Øke innsatsen for å redusere ufrivillig skolefravær • Styrke satsing på psykisk helse og livsmestring for barn og unge • Styrke samarbeidet med foreldrene • Ivareta behovet for ledelse på SFO	• Forvalte og ta vare på kommunale bygg og infrastruktur på en god måte • Redusere sårbarhet på drift av kritiske VA- anlegg • Sørge for at tilstand på kritisk infrastruktur er forsvarlig • Redusere strømforbruk i kommunale bygg • Redusere kommunens CO2 utslipp • Tiltrekke oss ny næringsvirksomhet	• Leverer faglig forsvarlige tjenester tilpasset de økonomiske rammene • Sikre stram og god økonomistyring • Fortsette å påvirke regjering og storting for å sikre bærekraftige rammebetingelser
Vi har lyktes i 2024 når ...	• Vi har etablert minst 3 nye digitale innbyggertjenester • Vi har minst 20 nye boliger i kommunen • Kan vedta ny kommuneplan etter bred innbyggerinvolvering • Kommunen og frivilligheten har god nytte av hverandre • Beboere i asylmottak trives, og bosatte trives og blir boende	• Vi ser en tydelig venstreforskyving i trappa • Sykefraværet er under 7% • Vi sammen har laget en god Kompetanseplan • Har synliggjort og tatt ut gevinst av minst 3 digitale løsninger • Har minst 10 lærlingeplasser i kommunen	• Vi har vurdert og endret oppgavefordelingen mellom yrkesgruppene • Vi har en plan for boligløsninger tilpasset brukernes behov • Vi har bedre dagtilbud og en god boveiledertjeneste for de som trenger det • Finansiering av skolehelsetjenesten er ivarettatt i driftsbudsjettet • Har på plass digital løsning for lagerstyring	• Vi har utarbeidet språkplanen • Kan tilby alternativ opplæringsarena for de som trenger det • Psykisk helse og livsmestring er en integrert del av skolehelsetilbudet • Har et godt system for foreldreveiledning på plass • Har økt ledelsesressurs på SFO	• Vi har utarbeidet og gjennomfører en plan for vedlikehold og rehabilitering • Vi har en løsning som sikrer forsvarlig drift ved vakanser • Myra har trygt høydebasseng • Kommunen har redusert strømforbruket med 10% sammenliknet med 2022 • Kommunen tatt i bruk elbiler som tjenestebiler • Vi har 1-2 nye etableringer	• Netto driftsresultat er positivt og minimum 0,5% • Politikerne er varslet om økonomiske avvik før de blir store • Statsbudsjettet for 2025 ikke innebærer realnedgang for Vegårshei kommune

5.2. STYRKER OG SVAKHETER – MULIGHETER OG TRUSLER

Styrker nåtid	Muligheter fremtid
• Fortsatt godt omdømme • Mål for samfunnsutvikling • Fortsatt god kvalitet på tjenestene • Fortsatt dyktige og dedikerte medarbeidere • God lokalkunnskap	• Ta i bruk mulighetene som finnes innen digitalisering • Få fart på effekter og gevinster av digitalisering • Fortsette interkommunalt og regionalt samarbeid ved behov og der det er lønnsomt • Bedre utnyttelse av mange og gode lokale krefter og frivillighet
Svakhet nåtid	Trusler fremtid
• Strammere og strammere økonomi • For svak brukerorientering • Mister kompetanse og kapasitet • Lavere grad av gjennomføringsevne	• Økt sårbarhet ifht kompetanse og kapasitet • Manglende kapasitet til å prioritere videre utviklings- og endringsarbeid • Stagnasjon • Lite rom for å ta grep som gir varige effekter på driftsnivå • Omdømmetap • Manglende konkurransefortrinn

Det vises til beskrivelse av sektorene, og ledernes kommentarer til kommunedirektørens budsjett- og økonomiplanforslag i vedleggsdelen.

6. RAMMEBETINGELSER

6.1. REGJERINGENS KOMMUNEOPPLEGG

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram den 6. oktober. I kommuneopplegget anslås realveksten i frie inntekter for kommunene til 5,1 mrd. kr (dvs. 1,4 %), mens det i kommuneproposisjonen i mai ble signalisert en vekst i intervallet 4,4-4,7 mrd. kr. Oppjusteringen må ses i sammenheng med at anslaget for pensjonskostnader som finansieres med frie inntekter, er økt med 0,7 mrd. kr basert på oppdaterte tall fra pensjonsleverandørene. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter for 2024 er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 4,3 % (fordelt med 4,9 % som årslønnsvekst og 3,4 % som prisvekst). I realveksten ligger det også inne 150 mill. kr til satsing på psykisk helse og rus og 40 mill. kr til helsestasjon og skolehelsetjeneste. I tillegg er 100 mill. kr fordelt til de kommunene som taper mest på modellen for gradert basiskriterium.

Realveksten på 1,4 % er regnet fra inntektsnivået i 2023 slik det ble anslått etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2023. Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2023, blir inntektsveksten fra 2023 til 2024 lavere, siden veksten regnes fra et oppjustert nivå sammenlignet med nivået i revidert nasjonalbudsjett 2023. Oppjusteringen for i år har sammenheng med økt skatteinntektsanslag for kommunene med 3,547 mrd. kr. Skatteinntektene for i år er nå anslått til -5,7 % nominelt for kommunene. På kostnadssiden bør spesielt merkes at deflatoren for inneværende år er nedjustert fra 5,2 prosent i RNB til nå 4,5 prosent. Redusert prisvekst betyr også at realverdien av inntektsveksten for 2024 blir høyere. Deflatoren for 2024 er altså anslått til 4,3 prosent.

Regjeringen foreslår at den kommunale skattøren for personlige skattytere for 2024 settes ned med 0,2 prosentpoeng. Denne justeringen har sammenheng med et makroøkonomisk styringsmål om at skatteinntektsandelen (inkl. eiendomsskatt) skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene. Ordinær skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) for 2024 anslås å bli 5,8 % høyere for kommunene samlet, sammenlignet med det sist justerte nivåanslaget for i år. Rammetilskuddet for kommunene foreslås økt med 3,4 %. Sum frie inntekter anslås etter dette å øke med 4,7 % nominelt.

I kommunedirektørens budsjettforslag for 2024 er frie inntekter (ordinær skatt og rammetilskudd) satt til 182,226 mill. kr, som er 4,406 mill. kr høyere enn i beregningene fra KDD. Kommunedirektøren legger per nå til grunn 165,957 mill. kr som frie inntekter i år.

Korrigerer vi med 1,452 mill. kr, som er summen av såkalte oppgaveendringer i kommuneopplegget, får vi 167,409 mill. kr i oppgavekorrigerede frie inntekter.

I kommunedirektørens budsjettforslag legges derfor til grunn en nominell vekst i frie inntekter på 14,817 mill. kr eller 8,9 %.¹

¹ Lokalt skatteanslag er i disse beregningene basert på kommunens gjennomsnittlige skatteinntekter per innbygger i de siste tre skatteårene (2020-22).

Oppgaveendringene over rammetilskuddet omfatter følgende innlemminger, korreksjoner og regelendringer: Beløpet i hver av linjene viser kommunens andel av den enkelte korreksjonen (fordelt etter aktuell delkostnadsnøkkel) – og som kan brukes i beregningen/dokumentasjonen av rammeendringer for aktuelle tjenesteområder.

	I makro	Vegårshei
Samlet korreksjon (1000 2023-kr)	3 565 632	1 452
Statlige og private skoler, endring i elevtall	-115 010	-58
Redusert pensjonspåslag for private barnehager	-55 100	-21
Gratis deltids plass SFO 2. trinn, helårseff.	827 965	417
Gratis barnehage tiltaks sone Finnmark og Nord-Troms, helårseff.	68 410	0
Diverse korrigeringer ny opplæringslov	45 288	23
Økte veiledende satser for sosialhjelp, helårseff. av endring i 2023	283 593	103
Gratis barnehage 3. barn i barnehagen, helårseff. av endring i 2023	23 011	9
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2024 og helårseff. av endring i 2023	1 559 773	588
Ytterligere reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2024 (sentralitet 5 og 6)	69 358	226
Endringer i kontantstøtten, konsekvenser for barnehage	114 765	43
Pasienttilpasset basistilskudd, helårseff. av endring i 2023	239 693	131
Ekstraordinære inntekter fra konsesjonskraft, reversert trekk i rammetilskudd	535 000	0
Vaksinasjon mot Covid-19, engangsbevilgning i 2023	-68 000	-26
Diverse korreksjoner	36 886	17

Kommunedirektøren har for de øvrige årene i planperioden (2025-27) budsjettert med en årlig realvekst over kommuneopplegget på 3,0 mrd. kr eller 0,8 % (dvs. noe utover demografikostnadene i makro), og forutsatt den samme relative veksten på skatt og rammeoverføringer.

Oppsummert for årene i økonomiplanperioden opereres derfor med følgende anslag for frie inntekter (i 1000 2024-kr): ²

	2023	2024	2025	2026	2027
Rammetilskudd (fast del)	89 734	97 458	104 076	103 902	101 941
Skatt	56 841	63 234	63 567	60 899	61 376
Inntektsutjevning	19 382	21 534	21 644	20 731	20 890
Sum frie inntekter	165 957	182 226	189 287	185 532	184 207
%-endring		9,8	3,9	-2,0	-0,7

² I prognosekjøringen (basert på KS-modellen) er det i utgangspunktet lagt til grunn framskrevne innbyggertall både for kommunen og landet, konkret per 1.1.2024, 1.1.2025, 1.1.2026 og 1.1.2027 (SSB MMMM justert for TBU-metode og flyktninger). Innbyggertall fordelt på de aktuelle aldersgruppene har telletidspunkt 1. juli år t, og vi lar disse være gjennomsnittet av tallene per 1.1 år t og 1.1 år t+1. Innbyggertall totalt og fordelt på aldersgrupper per 1. juli påvirker innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen det påfølgende året, mens innbyggertall totalt per 1.1. påvirker inntektsutjevningen aktuelt år. I tillegg er det justert for ekstraordinær vekst fra asylmottak med 110 personer for Vegårshei kommune for årene 2024 og 2025. Ordinært skjønn fra Statsforvalteren (1,1 mill. kr i 2024) er satt til 0,7 mill. kr for årene 2025, 2026 og 2027.

Kommunestyret vedtok årlig 1.5 mill i ekstra skatteinngang og 0,5 mill ut over de beskrevne anslag for skatt- og rammetilskudd som kommunedirektøren har lagt til grunn. Kommunestyrets anslag er innarbeidet i respektive tabeller.

Økonomiske rapporter - Budsjett : Justert forslag til kommunedirektørens budsjett 2024-2027

Rapportnavn : Økonomisk oversikt drift jf. §5-6

Beskrivelse	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Vegårshei				
Rammetilskudd	-118 992 000	-125 720 000	-124 633 000	-122 831 000
Inntekts- og formuesskatt	-63 234 000	-63 567 000	-60 899 000	-61 376 000

Økonomiske rapporter - Budsjett : Kommunestyrets budsjettvedtak 2024-2027

Rapportnavn : Økonomisk oversikt drift jf. §5-6

Beskrivelse	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Vegårshei				
Rammetilskudd	-119 492 000	-126 220 000	-125 133 000	-123 331 000
Inntekts- og formuesskatt	-64 734 000	-65 067 000	-62 399 000	-62 876 000

Kommunedirektøren har estimert nøkkeltall ekskludert asylmottak-effekt:

IS 2024 med folketall per 1.7.2023	IS 2025 med folketall per 1.7.2024	IS 2026 med folketall per 1.7.2025	IS 2027 med folketall per 1.7.2026
2 181	2 169	2 174	2 183
per 1.1.2024	per 1.1.2025	per 1.1.2026	per 1.1.2027
2 165	2 169	2 176	2 186

Estimatene er basert på dagens inntektssystem. Det skal som kjent foreslås nytt våren 2024. Estimatet er også basert på en kvalifisert gjetning av hvilken sammensetning og uttelling innbyggerne pr 1.7 og 1.1 i de ulike årene i 2024-2027 vil ha. Vegårshei kommune har hatt en ekstraordinær vekst i innbyggertall i mange år. Vegårshei har også utfordringer med at innbyggerne trenger mer hjelp enn inntektssystemet (som hensyntar faktisk innbyggervekst) gir.

Hvis driftstiltaket som gjelder frie inntekter under asylmottak vedtas er det estimert at dette gir 4 098 000 kr i 2024. For hele perioden er det som følger.

Sted		2024	2025	2026	2027	Sorter på
Ansvar: Skatt på inntekt og formue (9020)	▼ X	-3 057 000	-3 068 000	0	0	●
Ansvar: Rammetilskudd (9040)	▼ X	-1 041 000	-6 325 000	-5 377 000	-3 182 000	○
Sum :		-4 098 000	-9 393 000	-5 377 000	-3 182 000	

Folketallsbanen pr 1.1. og 1.7 i kommende økonomiplan er estimert som beskrevet i tabellen under.

IS 2024 med folketall per 1.7.2023	IS 2025 med folketall per 1.7.2024	IS 2026 med folketall per 1.7.2025	IS 2027 med folketall per 1.7.2026
2 181	2 279	2 284	2 183
per 1.1.2024	per 1.1.2025	per 1.1.2026	per 1.1.2027
2 275	2 279	2 176	2 186

Det er en del faktorer som bør forstås før man eventuelt legger opp til andre innbyggerbaner enn det som er foreslått.

- Inntektssystemet er et forsøk på å gi en kompensasjon til kommunene for å kunne tilby de tjenestene kommunene skal gi. Det er en rekke kriterier, både sosioøkonomiske og ellers, som derfor må anslås i tillegg til det mer folkelige anslaget for antall hoder som tilfeldigvis er folkeregisterregistrert på et gitt tidspunkt. Noen trenger mer hjelp fra kommunen enn de gir uttelling for, andre mindre. Trenden på Vegårshei har kanskje vært at man har møtt økonomiske utfordringer i større grad enn tidligere for de av innbyggerne i kategorien ressurskrevende 16-67 år. Kostnadene dekkes ikke fullt ut, men de har like fullt samme rett på hjelp.

- For 2024 og 2025 har kommunedirektøren altså lagt til grunn at det er 110 ekstraordinære folkeregistrerte innbyggere fra asylmottaket. Det er gjort et forsøk på å plassere disse i ulike kriterier etter beste evne. Det er helt utenfor kommunens kontroll om sammensetningen av innbyggerne tilfeldigvis er akkurat sånn som vi har antatt på telletidspunktene.

- Kommunedirektøren har ikke kapasitet eller mulighet til å foreta beregninger for hvordan denne ekstraordinære innbyggervæksten kan antas å slå ut i form av kontingent for interkommunale samarbeid. Det er naturlig å se for seg at hvis Vegårshei får en relativt sett større befolkningsøkning enn øvrige kommuner i de ulike samarbeidene, vil Vegårshei måtte bruke litt av disse merinntektene på slike merkostnader. Folketall er i noe varierende grad en av driverne i finansieringsavtalene for disse samarbeidene. En ren gjetning vil være i 6-sifret og forhåpentligvis ikke 7-sifret beløp-klassen i antatt økonomisk nedside her. Det får man komme tilbake til i budsjettreguleringer når det er aktuelt, som vanlig.

- UDI skriver følgende på sine nettsider:

<https://www.udi.no/asylmottak/jobber-i-en-kommune/kommunen-og-mottaket/#link-9906>

Forsiden > Asylmottak > Jobber i en kommune > Kommunen og mottaket

> Etablering og avvikling av asylmottak

✓ Vertskommunetilskudd

Alle kommuner som har asylmottak eller omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere får et tilskudd. Dette dekker de gjennomsnittlige merkostnadene som følger av å ha et asylmottak i kommunen.

Tilskuddet består av en grunnsats per kommune og en sats per mottaksplass. Det er ulike satser for de ulike typene mottaksplasser.

Når en beboer på mottaket får oppholdstillatelse, og likevel blir boende på asylmottaket en periode, kan beboeren bli folkeregistrert i kommunen og telle med i beregningen av innbyggertilskuddet fra staten.

- En alternativ og langt mindre arbeidskrevende metode vil kunne være at man dropper å bruke for mye energi på simuleringer all den tid kommunen uansett vil motta sine rettmessige inntekter, og heller budsjettregulerer underveis når fakta er på bordet i 1. kvartal 2024

Dokumentasjon av frie inntekter 2023 og 2024 (Grønt hefte 2024).

Vegårshei	2023	2024
Innbyggertilskudd	59 579	65 063
Utgiftsutjevnerende tilskudd/trekk	19 666	22 326
Korreksjonsordningen for elever i statlige/private skoler	1 412	1 613
Inntektsgarantertilskudd, netto	-87	-159
Tilskudd til saker med særskilt fordeling	2 249	2 936
Distriktstilskudd Sør-Norge/småkommunetilskudd	4 381	4 569
Distriktstilskudd Nord-Norge	0	0
Veksttilskudd	0	0
Storbytilskudd	0	0
Regionsentertilskudd	0	0
Skjønnstilskudd*	1 000	1 110
= Sum rammetilskudd (fast del) ved framleggelsen av statsbudsjett	88 200	97 458
Anslag inntektsutjevnerende tilskudd/trekk fra KDD i statsbudsjettet	19 059	21 729
Skatteinntektsanslag fra KDD i statsbudsjettet	54 899	58 634
Endring rammetilskudd etter budsjettssaldering	359	0
Endring rammetilskudd i RNB (inkl. budsjettavtale på Stortinget)	1 175	0
Endring i anslag skatt/inntektsutjevning fra KDD målt mot oppr. anslag	2 008	0
= Sum frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	165 700	177 820
Oppgavekorrigering**	1 556	0
= Anslag på oppgavekorrigerte frie inntekter	167 256	177 820
Anslag prosentvis vekst relativt til fjoråret		6,3 %
Anslag på oppgavekorrigert vekst relativt til fjoråret		10 564

*) Eventuelle tildelte skjønnsmidler fra statsforvalteren gjennom året inngår ikke i denne summen

**) I Grønt hefte er korreksjonene på kommunenivå i hovedsak gjort etter samlet kostnadsnøkkel, se GH 2024 tabell 3-k.

Dokumentasjon av utgiftsutjevningen 2024 og endring 2023-2024.

Vegårshei	2024			Endring 2023-2024	
	Vekt	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/ trekk i utgiftsutjevn (1000 kr)	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/ trekk i utgiftsutjevn (1000 kr)
0-1 år	0,0058	1,0145	12	17,1 %	131
2-5 år	0,1348	0,9780	-420	-0,1 %	-37
6-15 år	0,2527	1,1335	4 776	-1,8 %	-562
16-22 år	0,0241	1,0681	232	1,3 %	59
23-66 år	0,1081	0,9697	-464	-0,7 %	-135
67-79 år	0,0605	0,9594	-348	1,0 %	36
80-89 år	0,0806	1,0962	1 097	1,3 %	244
Over 90 år	0,0403	0,7685	-1 320	-0,6 %	-164
Basistillegg	0,0163	7,5024	15 001	-15,1 %	890
Sone	0,0103	1,7463	1 088	11,7 %	249
Nabo	0,0103	3,0577	3 000	22,5 %	555
Landbrukskriterium	0,0019	1,7901	212	2,0 %	-3
Innvandrere 6-15 år ekskl. Skandinavia	0,0067	1,7634	724	-3,6 %	-33
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0078	0,9508	-54	6,6 %	74
Dødelighet	0,0474	1,2135	1 432	-11,3 %	-544
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0168	0,8294	-406	-3,4 %	-62
Lavinntekt	0,0105	0,5109	-727	-23,7 %	-330
Uføre 18-49 år	0,0060	1,4857	412	11,3 %	94
Opphopningsindeks	0,0088	0,2603	-921	-15,2 %	-177
Aleneboende 30 - 66 år	0,0180	1,0006	2	-1,7 %	-44
PU over 16 år	0,0507	0,9875	-90	22,2 %	1 429
Ikke-gifte 67 år og over	0,0474	0,9645	-238	3,0 %	160
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0163	1,0429	99	41,1 %	909
Innbyggere med høyere utdanning	0,0179	0,6950	-773	-1,8 %	-79
Kostnadsindeks	1,0000	1,1577	22 326	1,0 %	2 660
<i>Netto virkn. statlige/private skoler</i>			<i>1 613</i>		<i>201</i>
Sum utgiftsutjevn. mm.			23 939		2 861

Dokumentasjon av utgiftsutjevningen 2024 (og endring 2023-24) fordelt på sektorområder

Vegårshei	2024			Endr. 2023-2024	
	Vekt	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/trekk i utgiftsutjevn. (1000 kr)	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/trekk i utgiftsutjevn. (1000 kr)
Barnehage	0,1568	0,9524	-1 056	4,0 %	801
Administrasjon	0,0783	1,4989	5 531	-1,1 %	119
Landbruk	0,0019	1,7901	213	2,0 %	2
Grunnskole	0,2410	1,2736	9 331	-1,3 %	-407
Pleie og omsorg	0,3607	1,1215	6 204	2,5 %	1 764

Kommunehelse	0,0673	1,3836	3 652	0,7 %	819
Barnevern	0,0407	0,8287	-987	-7,1 %	-378
Sosialtjeneste	0,0533	0,9210	-596	-1,0 %	-66
Kostnadsindeks	1,0000	1,1577	22 326	1,0 %	2 660

6.2 ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT OG ULIKE NØKKELTALL

Økonomisk oversikt drift §5-6	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rammetilskudd	-106 485 495	-108 824 000	-119 492 000	-126 220 000	-125 133 000	-123 331 000
Inntekts- og formuesskatt	-59 176 588	-55 867 000	-64 734 000	-65 067 000	-62 399 000	-62 876 000
Eiendomsskatt	-5 803 524	-6 302 740	-6 457 149	-6 580 957	-6 945 917	-7 118 990
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-2 816 185	-16 802 287	-24 858 653	-21 883 283	-12 322 287	-10 962 287
Overføringer og tilskudd fra andre	-31 455 922	-18 589 184	-21 630 847	-20 850 547	-20 775 547	-16 205 547
Brukerbetalinger	-4 322 874	-4 319 999	-4 114 999	-4 114 999	-4 114 999	-4 114 999
Salgs- og leieinntekter	-14 753 307	-16 866 514	-23 066 337	-24 801 156	-26 909 791	-27 507 644
SUM DRIFTSINTEKTER	-224 813 895	-227 571 724	-264 353 985	-269 517 942	-258 600 541	-252 116 467
Lønnsutgifter	101 987 847	109 665 602	122 033 053	125 210 053	121 183 053	121 233 053
Sosiale utgifter	26 082 882	26 957 673	34 979 533	36 171 812	35 047 202	35 047 074
Kjøp av varer og tjenester	85 869 138	76 563 104	94 552 159	91 650 159	91 350 159	91 350 159
Overføringer og tilskudd til andre	9 107 491	11 378 150	14 248 946	13 401 451	12 880 794	12 937 039
Avskrivninger	12 703 704	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSUTGIFTER	235 751 062	224 564 529	265 813 691	266 433 475	260 461 208	260 567 325
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	10 937 167	-3 007 195	1 459 706	-3 084 467	1 860 667	8 450 858
Renteinntekter	-4 151 139	-2 994 572	-2 994 572	-2 994 572	-2 994 572	-2 994 572
Utbytter	-6 107 263	-12 219 097	-9 207 500	-9 207 500	-4 671 500	-4 671 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	7 911 801	9 325 066	11 899 480	11 324 591	10 903 713	10 718 162
Avdrag på lån	11 337 538	8 383 303	9 034 179	9 230 237	9 362 116	8 932 116
NETTO FINANSUTGIFTER	8 990 937	2 494 700	8 731 587	8 352 756	12 599 757	11 984 206
Motpost avskrivninger	-12 703 704	0	0	0	0	0
NETTO DRIFTSRESULTAT	7 224 400	-512 495	10 191 293	5 268 289	14 460 424	20 435 064
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	729 042	544 725	313 200	313 200	313 200	313 200
Bruk av bundne driftsfond	-3 272 688	-283 630	-109 198	-109 198	-109 198	-109 198
Avsetninger til disposisjonsfond	0	346 400	715 14	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-263 200	0	-10 466 809	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-2 806 846	607 495	-10 191 293	204 002	204 002	204 002
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	4 417 554	95 000	0	5 472 291	14 664 426	20 639 066

VEGÅRSHEI KOMMUNE

Økonomisk oversikt drift §5-6 - måltall	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter	-3,2 %	0,2 %	-3,9 %	-2,0 %	-5,6 %	-8,1 %
Vedtatt finansielt måltall for Vegårshei kommune	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %
Gitt budsjettert nivå på sum driftsinntekter måtte netto driftsresultat vært dette for å nå vedtatt måltall	- 1 124 069	- 1 137 859	- 1 321 770	- 1 347 590	- 1 293 003	- 1 260 582
Netto driftsresultat må forbedres så mye for å nå måltall	8 348 469	625 364	11 513 063	6 615 879	15 753 427	21 695 646
I perioden 2024-2027 vil kommunestyrets budsjettvedtak mangle kr 55 578 015 i netto driftsresultat i 4-årsperioden for å nå måltall i hvert av årene						

Anslag for gjeld pr 1.1 i perioden basert på kommunestyrets vedtak - justert for estimert låneopptak og avdrag i perioden 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Ordinære investeringslån	237 339 131	228 892 463	218 040 474	205 467 786
Kommunestyrets vedtatte nye opptak av investeringslån i det aktuelle året	1 283 592	37 592	0	0
Startlån inkl eksisterende gjeld	75 042 994	87 163 278	85 659 741	85 530 941
Kommunestyrets vedtatte nye opptak av startlån	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
Sum lån pr 1.1	312 382 125	316 055 741	303 700 215	290 998 727

Diverse nøkkeltall	2024	2025	2026	2027
Antall innbyggere pr 1.1 i kommunestyrets vedtak	2275	2279	2176	2186
Ordinære investeringslån per innbygger	104 325	100 612	95 842	90 316
Startlån per innbygger	32 986	38 314	37 653	37 596
Sum lån per innbygger	137 311	138 926	133 495	127 912

Utbytte fra Å Energi: Av tabellen på side 5 i hoveddokumentet kan man lese hva kommunedirektøren har anslått at utbytte vil være i kommende periode. Tallene er verifisert av økonomidirektør i Å energi basert på kjent info i høst 2023 da de ble beregnet, samt av øvrige økonomisjefer i området.

For perioden 2023-2025 mottar kommunen årlig ekstraordinært utbytte pga fusjon: 1,1 mrd / 3 år * historisk eierandel i Agder Energi 0,809 %

For 2024 og 2025 er følgende lagt til grunn i ordinært utbytte: 6,28 mill = 1,518 mrd x 70 % utbyttepolicy x eierandelen på 0,591 % ordinært utbytte

For alle år er det trukket fra en 2 % andel i driftskostnader for deltagelse i Agder Eierne som historisk har utgjort ca 40 000 kr årlig.

For 2026 og 2027 er det lagt til grunn 75 % av utbyttet for 2024 og 2025.

Disposisjonsfondet antas å være tømt når 2023 og 2024 er avsluttet i kommunedirektørens forslag. **Kommunestyrets vedtak endrer ikke på dette punkt.**

Rentestatus:

For eksisterende gjeld: Kommunedirektøren har lagt opp til gjeldende nedbetalingsplan for rentenivået pr nov for våre eksisterende lån fra våre banker.

Kommunedirektøren har hatt tidligere sentralbanksjef Hermod Skånland sitt sitat i bakhodet her: «jeg vet ikke hva renten blir, markedet vet ikke hva renten blir, forskjellen er at jeg vet at jeg ikke vet det.»

For ny gjeld: I kommunedirektørens forslag foreslås det knapt nye investeringer. For investeringslån er budsjettrentene fra KBN lagt til grunn ([Budsjettrenter 2024 – 2027 - KBN](#)), mens det for startlån er lagt til grunn gjeldende renter da budsjettoplegget ble laget fra Husbanken (4,45 %).

Startlån går i utgangspunktet økonomisk i balanse, så renterisikoen ligger på «kundene» og ikke i så stor grad på kommunen.

For all gjeld som har med selvkost å gjøre følger det av §5 i selvkostforskriften hva rentene skal være og hvordan de skal beregnes. Dette har ikke kommunestyret anledning til å fravike. Rentekostnadene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige restverdi på de varige driftsmidlene og kalkylerenten. Kalkylerenten er lik årets gjennomsnittlige 5-årige swaprente med et tillegg på ½ prosentpoeng.

Avdrag:

Kommunedirektøren har lagt opp til å betale kun minimumsavdrag hele perioden.

7. INVESTERINGSPROGRAM 2024-2027

Vedtatte endringer er lagt inn i tabell. Orgel kr 300 000,- i 2024 og 700 000,- i 2025 og tomtesalg med 1 mill. årlig i økonomiplanperioden. Driftskonsekvenser er innarbeidet i driftstabellen.

Kommunedirektøren foreslår investeringer i 2024-2027 iht. tabellene nedenfor. For detaljer som ikke står i tabellene vises det til vedleggsdelen og tidligere utgaver av dette dokumentet.

Forskjell fra opprinnelig til justert versjon på investering er som følger;

- Lånefinansiering er redusert.
- Investeringsprosjekt som er vedtatt i PS 23/16 kalt Gjerde til lekeplass i Knokfjellveien er lagt inn i 2024. Arbeidet er ikke igangsatt, men det foreligger konkret vedtak i kommunestyret og planer for å gjennomføre når været tillater det. Finansiering er foreslått fra ubundet investeringsfond i justert forslag. Kommunestyret endret ikke dette i sitt vedtak. For å tilfredsstille budsjettforskriftens §5-5.2 ivaretas best i tabeller nedenfor.

Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5.1	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Investeringer i varige driftsmidler	9 733 636	4 197 500	1 823 750	375 000	375 000	375 000
Tilskudd til andres investeringer	2 162 500	2 428 000	944 592	737 592	37 592	37 592
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	454 988	615 000	-	-	-	-
Utlån av egne midler	-	-	-	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-	-	-	-
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	12 351 124	7 240 500	2 768 342	1 112 592	412 592	412 592
Kompensasjon for merverdiavgift	-592 069	-499 500	-334 750	-75 000	-75 000	-75 000
Tilskudd fra andre	-	-	-	-	-	-
Salg av varige driftsmidler	-901 059	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-	-	-
Utdeling fra selskaper	-	-	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 000 000	-	-	-	-	-
Bruk av lån	-8 911 737	-4 572 000	-1 283 592	-37 592	-	-
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-11 404 865	-6 071 500	-2 618 342	-1 112 592	-1 075 000	-1 075 000
Videreutlån	9 703 135	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
Bruk av lån til videreutlån	-9 703 135	-15 000 000	-15 000 000	-15 000 000	-15 000 000	-15 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	1 518 234	3 656 511	3 712 816	3 771 156	3 829 563	3 829 563
Mottatte avdrag på videreutlån	-4 124 989	-3 656 511	-3 712 816	-3 771 156	-3 829 563	-3 829 563
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-2 606 755	-	-	-	-	-
Overføring fra drift	-	-	-	-	-	-
Avsetninger til bundne investeringsfond	2 606 755	-	-	-	-	-
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	-	-	-
Avsetninger til ubundet investeringsfond	1 500 000	-	-	-	662 408	662 408
Bruk av ubundet investeringsfond	-2 446 259	-1 169 000	-150 000	-	-	-
Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	1 660 496	-1 169 000	-150 000	-	662 408	662 408
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	-	-	-	-	-	-

Post	\$5-5.2 i Budsjettforskrift	Prosjekt	Beskrivelse	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
1.	Investeringsutgifter	1044	Bygging av redskapshus ved Vegårshei kirke	0	1 600 000	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	1045	Rehabilitering skolen	0	125 000	250 000	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	1046	Utleiebolig eie til leie flyktningefamilie - Tilrettelagt bolig	2 008 527	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	1049	Investeringsbehov ved kjøkkenet på VBO	332 594	0	186 250	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	1064	Oppgradering av toalett Langøya 2022/23	204 665	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	1210	Ladestasjon Elektriske kjøretøy	259 256	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2011	Kartlegging enøktiltak kommunale bygg	0	0	500 000	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2120	Kart og oppmåling	350 486	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2226	Rehabil.skule 2017	115 636	125 000	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2542	Velferdsteknologi	5 725	300 000	300 000	125 000	125 000	125 000
1.	Investeringsutgifter	2543	Rehab VBO	30 000	125 000	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2544	Myra Barnehage Inventar-Utstyr	15 453	225 000	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2545	Vegårshei skole Inventar-Utstyr	281 897	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2546	Div Maskiner Teknisk	142 935	0	250 000	250 000	250 000	250 000
1.	Investeringsutgifter	2547	Div Brannsikring - Branndokumentasjon	798 371	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2548	Oppgradering SD Anlegg	125 124	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2549	Rehabilitering Barnehage	109 063	125 000	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2550	Ombygging kommunehus	60 203	125 000	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2555	Inventar Helse og Mestring	0	0	187 500	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	2560	Gjerde til lekeplass Knokfjellveien	0	0	150 000	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4016	Myrvang (hvitt hus) Kommunale utleieboliger oppgradering	103 623	400 000	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4017	Kommunale omsorgsboliger	30 000	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4019	Veginvestering, rehabilitering/reparasjon av bruer	186 518	635 000	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4020	Asfaltering kommunale veier	16 000	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4023	Vannbehandling Myra Vannverk	876 043	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4024	Vann-kloakk Moland	169 968	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4025	Ubergsmoen Vannforsyning	680 931	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4026	Rehab av vann/nett/avl. nett	0	100 000	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4027	Nytt renseanlegg Myra	1 799 065	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4028	Inv. og utstyr data/aksesspkt/arbeid med smartboard b-hage Myra	531 025	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4029	Vinduer i admbygg skole + komfyr og kjøkkenvifte på lærerværelse	33 709	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4030	Biler i hjemmesykepleien	334 140	0	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	4031	Helsehuset - utbedring av inngangsparti tannklinikken	0	312 500	0	0	0	0
1.	Investeringsutgifter	9003	110-sentralen	78 661	0	0	0	0	0
1.	SUM POST 1			9 679 618	4 197 500	1 823 750	375 000	375 000	375 000
2.	Investeringsutgifter	1042	Maling og montering av takrenner på Vegårshei Kirke	500 000	0	0	0	0	0
2.	Investeringsutgifter	1043	Nytt orgel i Vegårshei kirke - forprosjekt	300 000	0	300 000	700 000	0	0
2.	Investeringsutgifter	1063	Utlån VSA	1 362 500	0	0	0	0	0
2.	Investeringsutgifter	4032	Tilskudd nytt legevakt/KØH-bygg Arendal	0	2 428 000	644 592	375 592	37 592	37 592
2.	SUM POST 2			2 162 500	2 428 000	944 592	737 592	37 592	37 592
3.	Investeringsutgifter	8800	Egenkapitaltilskudd KLP fellesordningen	381 757	615 000	0	0	0	0
3.	Investeringsutgifter	8801	Egenkapitaltilskudd KLP sykepleiere	73 231	0	0	0	0	0
3.	SUM POST 3			454 988	615 000	0	0	0	0
4.	SUM POST 4			0	0	0	0	0	0
SUM INVESTERING I POST 1-4 i \$5-5.2 ledd				12 297 106	7 240 500	2 768 342	1112592	412 592	412 592
			Kontroll	12 297 106	7 240 500	2 768 342	1112592	412 592	412 592

Sammenligning av Kommunedirektørens justerte investeringsforslag mot Kommunestyrets budsjettvedtak	Kommunedirektørens justerte budsjettforslag	Kommunestyrets budsjettvedtak Investering 2024-2027
År	2024	2024
Netto investering i konsekvensjustert budsjett	0	0
Sum finansieringsbehov nye tiltak	21 031 158	21 331 158
Sum fond	0	0
Sum overført fra drift	0	0
Sum lån	-16 983 592	-16 283 592
Sum tilskudd	0	0
Sum annet	-4 047 566	-5 047 566
Netto finansiering nye tiltak	0	0
Sum renter og avdrag beregnet drift	202 648	131 134
Sum andre driftskonsekvenser	0	0
Netto driftskonsekvenser	202 648	131 134
Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	18 712 816	18 712 816
Startlån til videreutlån 2023 2023	18 712 816	18 712 816
Tilskuddsordninger	644 592	944 592
Bevilgning til orgel		300 000
Tilskudd nytt legevakt/KØH-bygg Arendal	644 592	644 592
Sektor helse og mestring	673 750	673 750
Konkrete behov for utskifting av møbler og inventar i Helse og Mestring	187 500	187 500
Nødvendig utskifting av komfyren på kjøkkenet	186 250	186 250
Velferdsteknologi	300 000	300 000
Sektor samfunn og infrastruktur	1 000 000	1 000 000
Kartlegging ENØK-tiltak kommunale bygg (eget prosjekt)	500 000	500 000
Maskiner/utstyr teknisk drift	250 000	250 000
Tilrettelegging ressurskrevende bruker	250 000	250 000
Vedtatt salg av tomter i økonomiplan 2024-2027	0	- 1 000 000
Tiltak som ikke er valgt i noen budsjettversjoner		
Sektor samfunn og infrastruktur		
Myra vannverk	2 000 000	2 000 000